

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Pós. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. AUGUSZTUS 8.
VIII. évfolyam, 219. szám

Kedd

Egyre kevesebb esélye van Tokió és London megegyezésének

Rydz Smigly marsall szerint Danzig Lengyelország tüdeje, amely nélkül életképtelen - Mind jobban elmérgesedik a danzigi helyzet - A szegedi ellenforradalom huszéves évfordulója - Olasz konzulátusi tisztviselők kínos afférja Franciaországban - Utban van az angol és francia katonai küldöttség Moszkva felé

Hatvan halálos ítélet a Madrid melletti politikai gyilkosság ügyében

Az elmúlt vasárnap a kapott jelentések szerint, nem hozott jelentősebb változást a külpolitikai helyzetben. A „szélső” azonban nem igazságtartósnak, mert a diplomáciai erők mérkőzése és újabb előkészülete tovább folyik. A francia és angol katonai küldöttségek elindultak Moszkva felé. Megérkezésük bizonyára erősen megélténkíti majd a megszakadt tárgyalások menetét. A szombati megbeszélések, amint kiderült, nem hoztak lényegesebb fordulatot, mert kizárólag a katonai küldöttségek fogadására vonatkoztak. — Tokióban egyre kevesebben remélik, hogy a megbeszéléseknek sikerük lehetne. Erre vall az a körülmény is, hogy a japán kormány számolva a teljes sikertelenséggel, még jobban szigorítja a vesztegárt és nem csak elnézi, hanem szemmel láthatólag támogatja is a brit-ellenes mozgalmakat. Tegnap egyébként 17 nagyobb kínai és japán városban voltak jelentősebb tüntetések. — Epp tábornok a gyarmatügyi kiállítás kapcsolatban megrendezett gyarmatügyi kongresszus megnyitáskor nagyszabású beszédet mondott, amelyben erélyes hangon követelte vissza az elvesztett gyarmatokat. — Nyilatkoztak tegnap Göring és Rydz Smigly marsallok is. Előbbi a német nép magabizásáról, utóbbi Danzigról, mint Lengyelország „tüdejéről”, amely nélkül az ország életképtelen lenne. — Spanyolországban a Caudillo új pártot alakított, amely hivatva van arra, hogy eltüntesse a politikai ellentéteket. — A spanyol sajtó továbbra is Gibraltárral foglalkozik és ebből gyanítható, hogy ez a kérdés Európa egyik újabb, jelentős kérdése lesz.

Fentiekről a következőkben számolunk be részletesen:

A LEGUTÓBBI OROSZ-BRIT-FRANCIA MEGBESZÉLÉSEK

(LONDON.) Szombaton délután, mint tudvalevő, a Kremlben újabb megbeszélések voltak, amelyen résztvettek a moszkvai brit és francia nagykövetségek, valamint Molotov népbiztos és William Strang angol külügyminiszter is. A tárgyalásokról nem adtak hivatalos jelentést, de a beavatottak szerint nem volt másról szó, mint a Londonból elindult katonai küldöttségek fogadásának módozatairól. Ezek a kiküldöttek, hogy ne kényszerüljenek

német vizeken áthaladni, megkerülik egész Dániát és így 2 napi késéssel érkeznek meg Oroszországba. Magukról a tárgyalásokról még mindig megoszlik a vélemények. A Sunday Dispatch szerint a katonai küldöttségek megérkezése újabb lökést fog adni a megbeszéléseknek, annál is inkább, mert Moszkva most már láthatja, hogy Londonban meg van a jószándék azoknak a sikeres lefolytatására, amelynek érdekében további áldozatokra is hajlandó. A Sunday Times viszont azt írja, hogy a tárgyalások olyan ponton akadnak fel, amelyek kiküszöbölése pillanatnyilag lehetetlennek látszik. Ez pedig nem más, mint a közvetett támadás meghatározása. Mégis remélni lehet, hogy a vezérkari megbeszélések által kielégített Moszkva nem fogja tovább fessíteni a hurt és lehetővé teszi a

politikai megbeszélések gyorsabb befejezését.

A párisi lapok viszont azon aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy Moszkva is nagyobb hadfelszerelési kölcsön igényekkel lép fel, amelyet London pillanatnyilag megadni nem tud.

Lehet azonban — írja a Ce Soir — hogy Molotov a kölcsön ellenében hajlandó lesz jelentősen mérsékelni követeléseit, de ugyanakkor már birtokában lesz a szövetségesek vezérkari titkainak. Ez pedig mindenesetre megfontolandó.

A kimondottan szovjetbarát lap fenti cikke igen nagy feltűnést keltett a közvélemény előtt, amelyet még csak fokoz a jobboldali újságok állandó figyelmeztetése a titkok kiszolgáltatását illetően. William Strang hazautazásának híre továbbra is makacsul tartja magát.

Tokió már nem bizik a tárgyalások sikerében

(TOKIO.) A Domei iroda közlése szerint a japán sajtó egyre borúlátóbban nyilatkozik a megbeszélések várható sikeréről és megjegyzi, hogy

nagyon helyes volt az, hogy a kormány tovább szigorította a zárlatot az engedményes területeken. Ugyanakkor Tiencsinből közlik, hogy ott a föld főzélék majdnem teljes egészében hiányzik, de nincs friss hus sem, mert annak behozatálát a japán hatóságok négy napja nem engedélyezik.

Tiencsini brit körökben attól tartanak, hogy Japán a vesztegárt kiterjeszti az összes ott lakó fehérekre is. Legalább is erre vall az, hogy Kaifengben az ott élő amerikaiak utasítást kaptak az azonnali távozásra.

Erősen fokozódik a britellenes mozgalom is. Tegnap 17 városban voltak heves angolellenes tüntetések, így többek között Pekingben is, ahol csak a kormányzat erélyes közbelépésén mulott, hogy az angol követség palotáját szét nem rombolták, továbbá Tokióban, ahol

a britellenes liga „felvilágosító” falragaszokat helyezett el a házak falára, amelyekben hangoztatta

London eddigi magatartásának „kétszínűségét”, felszólítva az ország lakosságát arra, hogy helyezték teljes bojkott alá az angol üzleteket és árukat.

A Stefani iroda jelentése szerint az uccákról mindenütt eltűntek az eddig utmutatásul szolgáló angol feliratok és angol szót még elvéve sem lehet hallani.

„VISSZA A GYARMATOK-KAL!”

(MÜNCHEN.) A bajor fővárosban megrendezett gyarmatügyi kiállítás megnyitása alkalmából Epp tábornok, bajorországi kormányzó nagy beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta:

— Ma már mindenki tudja, hogy a versaillesi békeszerződés alkalmával Németországtól jogtalanul vették el azokat a területeket, amelyek a jog és igazság alapján tulajdonai voltak. Azt is tudja mindenki, hogy ezek a gyarmatok nem jelentenek hasznát azok számára, akik jelenleg birtokolják. Visszaadni azonban ennek ellenére sem hajlandók, mert ma még jobban fűti őket a megtorlás érzése azért, mert a német nemzet önerejéből hatalmasabb lett, mintsem ezt néhány év-

vel ezelőtti gondolni lehetett volna. Anglia és Franciaország vezető politikusai azt hiszik, hogy fenn fogják tudni tartani a jelenlegi helyzetet bekerítési politikájukkal. Itt azonban csalódnai fognak, mert mi ismételtén azt kiáljuk feljűk: Vissza a gyarmatokkal! És amilyen biztos volt az, hogy a Führer egyesíthette a mai német birodalmat, olyan biztos az is, hogy vissza fogja szerezni a gyarmatokat is. Ezt London és Páris egyszer és mindenkorra tudomásul vehetik.

UJABB HARCOK A MANDZSU HATÁRON

(HSINKING.) A mandzsu-mongol határon tegnap ismét heves harcok zajlottak le a benyomult szovjet-mongol és az egyesült japán-mandzsu haderők között, amelyekbe beavatkoztak a tüzekek és a repűlők is. A küzdelem során a japánok 6 szovjet repűlőgépet lelőttek.

GÖRING NYILATKOZATA

(BERLIN.) Göring marsall az egyik repűlőgépgyár munkásai előtt nagyobb szabású beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy nagy a különbség azok között, akik becsületűek, fajtájukért és utódaikért harcolnak, vagy akik mások politikai érdekeiért küzdenek, mert a modern idők megtanították gondolkodni is az embereket. Németország mindig győzött, amikor az ország egységes volt, ma pedig egységesebb, mint valaha. Ezért nincs is kétség abban, hogy egy háboru esetében ne győzedelmeskedjék.

Göring szavait a munkásság nagy lelkesedéssel fogadta.

„LENGYELORSZÁG TÜDEJE”

(KRAKKÓ.) Rydz Smigly marsall a krakkói megemlékezési ünnep alatt nagy beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta — A danzigi kérdés továbbra is a legfontosabb problémája marad az országnak, mert a szabad város Lengyelország „tüdeje”, amelyen át életlehetőségeit biztosítja magának.

A német sajtó a nyilatkozattal kapcsolatban megjegyzi, hogy

különös véletlen az, hogy ez a nyilatkozat éppen Krakóban hangzott el és utána Pilsudszky sírjának ünnepélyes megkoszorúzása következett, holott a mai vezetőség lemondott arról a politikáról, amelyet az elhunyt nagy államférfi követendőként előírt. Lengyelország politikusai — jegyzi meg a Völkischer Beobachter — kénytelenek lesznek vállalni a felelősséget azért, ami politikai magatartásukért elkövetkezik. Ez a felelősség pedig nagyon is terheessé válhatik az idők folyamán.

MAROKKONAK ÉS TUNISZNAK IS ÁLDOZNI KELL

(LONDON.) A brit sajtó közli, hogy a most kiadandó francia szükségrendelekek szerint Marokkónak 15 és Tunisznak 7 és félmillió frankot kell adniok a hadfelszerelés fokozására.

AZ UJ SPANYOL PÁRT

(BURGOS.) A Caudillo által kiadott újabb rendeletek szerint az eddigi spa-

nyolc pártok a nemzeti szindikalista pártba olvadnak bele és így a volt monarchia

néptekintélyi állammá alakul át, amelynek feje a Caudillo, vagy az utána következő utód.

Ugyancsak Burgosból közlik, hogy az „Ariba” szerint:

Gibraltár már elvesztette harci jelentőségét, mert felszerelése elavult és a tengerszoroson való áthaladást a spanyol földről is meg lehet akadályozni. Miért is — ajánlja a lap — Angliának már régen le kellett volna számolnia a következményekkel akkor, amikor görcsösen ragaszkodik a 135 évvel ezelőtti elfoglalt területéhez.

Hasonlóképpen írnak a többi lapok is, amelyek kiemelik Nagybritannia „értelmetlen” magatartását az újjászületett nemzeti spanyolországgal szemben.

JANUÁRBAN ÜL ÖSSZE UJRA AZ AMERIKAI KONGRESSZUS

(WASHINGTON.) Az amerikai kongresszus január elejéig elnapolta üléseit, amiből az Egyesült Államok sajtója arra következtet, hogy az USA politikai köréi nem tartják feszültnek a helyzetet. Megjegyzik azonban a lapok, hogy veszély esetén a kongresszust újra egybehívják, ha erre Cordell Hull külügyi államtitkár, vagy a kormány részéről kérés mutatkozik.

A TÁVOLKELETI HELYZET

(SANGHAI.) (Rador.) A Kiangvo és Chiavo angol hajók, valamint egy angol állampolgár megsérültek Icsiang, a Jangce-folyó partján levő helységnek a japán repülők részéről történt bombázása során. Az angol hatóságok erősen tiltakoztak a bombázások miatt. Ugyanakkor Tokióból jelenti a Domei iroda, hogy egy japán repülőraj bombázta Csenankvant, amely az indokínai-kínai határon fekszik. Az az élelmiszereket és hadianyagokat szállító tehérgépkocsikból 60 a bombázás folytán elpusztult.

A Reuter csunking-i jelentése szerint a kínai csapatok több helyen sikereket értek el.

Elfoglalták Mong-kang városát és ellentámadásba kezdtek a Peking-Hankau-i vasútvonalon. Ugyanakkor az Uanguonban partra szállt japán haderőket Makaó közelében visszavonulásra kényszerítették.

A Tass ügynökség jelentése szerint július 26. és augusztus 5-ike közötti időben a mongol-orosz és japán-mandzsú haderők között több ízben heves összecsapások voltak.

A japánok nagy veszteségeket szenvedtek. Augusztus elsejéig a japán repülők vesztesége 42 gép volt, a mongol-szovjet haderőké 2. Augusztus 3-án a mandzsú légitámadást kísérelt meg, de a mongol-szovjet repülők visszavonulásra kényszerítették őket. Augusztus 4-én a japánok vesztesége 10 gép volt. A híradások még megerősítést igényelnek.

JAPÁN CSATLAKOZÁSA A TENGEYHATALMAKHOZ

(TOKIO.) (Havas.) Megbízható helyről szerzett közlések szerint a közvélemény és politikai körök egységes fel fogása az, hogy

a japán-német-olasz katonai szövetség tekintetében nagy előrehaladás történt.

Berlin és Róma jó szemmel nézik ezt a mozgalmat, amely viszont Angliának újabb aggodalmakat okoz. Az idevonatkozó tárgyalások már régóta folynak és a jelek szerint most a szövetség rövidesen létre is fog jönni.

Anglia aggodalma érthető is, hiszen az angolellenes mozgalmak megerősödése Japán és Kína területén kétségtelenül a tokiói kormány támogatásával történik és illetékesek szerint Japánnak a tengelyhatalmakkal való katonai szövetségét van hivatva hangsúlyozni.

HAZATELEPITIK A JUGOSZLÁVIAI TÖRÖKÖKET

(MOSZKVA.) A moszkvai török követ, aki azelőtt hasonló minőségben Belgrádban működött, érdekes nyilat-

kozatot tett, amely szerint a Jugoszláviában élő 270.000 törököt hazatelepítik. Az idevonatkozó munkálatokat az európai válság megszűnése után azonnal megkezdik. A török nagykövet hangsúlyozta, hogy a megegyezés nem érinti a Jugoszláviában élő nem török eredetű, mintegy másfélmilliónyi lélekszámu mohamedánságot.

A SZEGEDI ÉVFORDULÓ

(BUDAPEST.) (Rador.) Horthy kormányzó, a kormány tagjai és nagyszámu előkelőség jelenlétében Szegeden tegnap ünnepelték az 1919. augusztus 6-iki szegedi ellenforradalom 20-ik évfordulóját. A szónokok kiemelték a nap jelentőségét, hangsúlyozva, hogy a kommunizmust végleg akkor győzték le Magyarországon és a belső rend azután állott helyre a Horthy kormányzó által akkor szervezett hadsereg révén. Bartha hadügyminiszter megállapította, hogy a magyar hadse-

reg a barátok és ellenfelek által egyaránt tisztelt, majd a hadsereg nevében Horthy kormányzónak érdemeiért kitüntetést nyújtott át. Horthy kormányzó válaszában megköszönte az üdvözlést és hangsúlyozta, hogy a hadsereg minden egyes tagjának a legmélyebb hazaszeretettől és kötelességteljesítéstől kell áthatva lennie.

Ugyanakkor Budapestről jelentik, hogy Kunder kereskedelmi miniszter ellen a Magyar Ujság hasábjain éles hangú cikk jelent meg, amely azzal vádolta, hogy a zsidóság rovására meggazdagodott. A miniszter párbajra hívta ki a lap főszerkesztőjét, ugyanakkor a rágalmak miatt az ügyészség-nél eljárást tett folyamatba a Magyar Ujság ellen.

Szintén Budapestről jelentik, hogy a hatóságok betiltották a Magyarországi című szélső jobboldali lap megjelenését az államra és a közrendre veszélyes magatartása miatt.

A THALIA MOZGOBAN

keddtől nagy kettős műsor:

1. A vadnyugat hőse

BOB BAKER cowboy-slágerfilmjének premijere.

2. A máltai ház

(Leánykereskedők karmaiban). A francia filmgyártás remeke: VIVIANE ROMANCE világfilmje. Ma, hétfőn utoljára: ATLANTIS

Chamberlain szabadságon

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain miniszterelnök vasárnap este Skóciába utazott. A hónap végén néhány napra visszatér a fővárosba, azután Balmoralba megy, ahol a királyi család vendége lesz. Szeptember közepén, amikor a minisztertanács munkája újból megkezdődik, aztán visszatér Londonba. Angol körökben egyébként megelégedéssel veszik tudomásul Rydz Smigly lengyel marsall tegnapi krakói beszédét, amelyet szerintük a mérséklet jellemez és Lengyelországnak ez a magatartása összhangban áll Páris és London diplomáciai tevékenységével.

A DANZIGI HELYZET

(BERLIN.) (DNB.) Megbízható forrás szerint Chodaki lengyel megbízott egészen szokatlan módon telefonon, majd írásban azt közölte a danzigi szenátussal, hogy értesülése szerint augusztus 6-ikától kezdve a lengyel vámtisztviselőket fegyveresen akarják megakadályozni kötelességük végzésében, amellyel szemben rögtön intézkedést kér. A szenátus, meglepve a

szokatlan eljárástól, közölte azonnal válaszába, hogy ennek a hírek semmiféle alapja nincs, a jegyzék hangját azonban megengedhetetlennek tartja és leszögezni kívánja, hogy a danzigi szenátus semmiféle fenyegetőző jellegű lépéstől nem riad meg. A lengyel jegyzéknek az volt a célja, hogy a danzigi szenátust hidegvérű intézkedéseiben megzavarja. Angol lapok szerint egy nemzeti szocialista csoport állítólag le akarta volna tartóztatni a lengyel vámosokat és így akadályozni meg őket munkájukban és ettől a tervéstől Berlin utasítására állott el. A híradás egyébként még komoly megerősítést igényel. A párisi sajtó megemlíti, hogy a danzigi ellentéteket újból mérsékelten élezték ki, de meg van a remény arra, hogy ezek a vámkérdés körüli ellentétek békés elintézésre nyerne. A Petit Parisien szerint Förster, a danzigi nemzeti szocialisták vezetője Berchtesgadenbe utazott volna, hogy Hitlerrel további megfelelő utasításokat kérjen.

Hogyan dolgozik a francia hadügy-minisztérium hírszerző-osztálya?

(PÁRIS.) Akit utja este hat órakor a hadügyminisztérium épülete előtt visz el magas, polgári ruhás öszlő urat lát kilépni a minisztérium kapuján. Gauche ezredes, az érdekes pápaszemes ur, a minisztérium II. ügyosztályának a főnöke, amelyben Franciaország titkos szolgálata van megszervezve. Hogy miért hívják második ügyosztálynak ezt a fontos szervet, annak történelmi előzményei vannak. Még Napoleón nevezte el így a titkos hírszerző- és kémosztályt. Amikor újjászervezte a francia hadügyminisztériumot, két főosztásra osztotta: az első ügyosztály teljesen a hadsereg ellátásával, az utánpótlással és a hadműveletekkel foglalkozott és ezért hadműveleti osztálynak is hívták. A második ügyosztály feladata volt a hírszerzés, a kémkedés és az ellenkémkedés. A franciák igen büszkék a második ügyosztályra, amely a háború alatt a híres Nicolai ezredes vezetése alatt beváltotta a hozzá fűzött várakozásokat. 1914-ben abban a pillanatban, amint a német hadsereg átlépte a francia határt, a második ügyosztályban elővettek egy dossziét, amely 1500 névvel tartalmazott. Azok voltak ezen a listán, akiket a hadügyminisztérium nemzeti szempontból nem tartott megbízhatónak és ezeket nyomban le is tartóztatták.

A központi hatalmak számára, amennyire csak lehetett, megnehezítették a hírszerzést. Így hosszú ideig sikerült eltitkolniuk azt, hogy az angol expedíciós hadsereg milyen erősségű és milyen taktikákkal rendelkezik. A francia hadseregben is voltak különböző megmozdulások, hűtlenség, árulás, engedelmisség megtagadása és a szigorú kémellenőrzésnek köszönhető, hogy ezeket nagyrészt sikerült eltitkolni a központi hatalmak előtt. 1917-ben nagy számban fordultak elő öncsonkítások, ezeket is eltitkolták.

A kényesebb adatokat földalatti helyiségekben őrzik, amelyeket vastag, belül acéllapokkal kibélelt kőfalak védenek. Még a lábtáskákat is kettős zárral védik, hogy senki avatatlanság azokat tartalmazóhoz ne juthasson. Az egész második ügyosztálynak külön villamos telepe van, úgyhogy ha a rendes világítás felmondja a szolgálatot, a hivatal mégsem marad sötétben. Külön fegyveres őrség tart szolgálatot éjjel-nappal. A titkos szolgálatnak saját code-osztálya, rádiófelvevő osztálya és okmányszakértő osztálya van, azonkívül hatalmas térképtárára, amelyben valamennyi állam részletes katonai térképei fellelhetők.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(VARSÓ.) Farley postaügyi miniszter és Roosevelt magántanácsadója, Radden ismert nevű bankár társaságában, magánjelleggel ideérkezett.

(PÁRIS.) Daladier Párisból jöve gépkocsin Nizzába érkezett, majd egy magánjachtra szállt tegnap délután és háromnapos Földközi-tengeri kirándulásra ment.

(ISZTAMBUL.) Cunningham tengernagy, az angol Földközi-tengeri hajóraj parancsnoka vasárnap elhagyta Isztambult és Ciprus felé vette útját. Az angol hajórajt a török flotta több egysége elkísérte a Dardanellákat meglátogató útjában.

(PÁRIS.) A nizzai rendőrség letartóztatta Anton Crispuolit és Oreste Celidonit, az olasz konzulátus tisztviselőit, akik kerékpáron a határ felé haladva nem akartak megállni a rendőrség felszólítására. A két konzulátusi tisztviselő eközben meg is ütötte a rendőrség embereit. Beszállították őket a nizzai fogházba és az esetről értesítették az olasz főkonzulátust.

(WASHINGTON.) A szenátus szünetre menetele előtt szombaton elfogadta azt a kamara által már jóváhagyott törvényjavaslatot, amely engedélyezi a kormány birtokában levő mezőgazdasági termékek készleteinek részbeni eladását. A mezőgazdasági termékeket, valamint a fölös gyapot-készleteket az Amerikával barátságos nemzeteknek fogják eladni.

(MADRID.) Gebaldon őrnagynak, a katonai rendőrség vezetőjének meggyilkolása ügyében, akit két nappal ezelőtt öltek meg a Madrid-Talavera-i országúton, most ítélték a rendkívüli törvényszék. A vádlottak közül 53-at agyonlőttek. Másik 7 vádlottat később ugyancsak agyonlőttek. A madridi lapok ezzel kapcsolatosan megjegyzik, hogy a hatóságok azért hoztak ilyen szigorú ítéletet, hogy hogy hasonló bűncselekmények megismétlését eleve lehetetlenné tegyék.

Végzetes szurkálás a vashid mellett

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Végzetes szurkálás történt tegnap déltájban a Chintaului-úti vashid mellett. Peste Constantin fiatalember eddig még meg nem állapított körülmények és okok miatt hatalmas késsel megszúrta az arra haladó Racolta Alexandru Anton Pan-ucca 33. szám alatt lakó 16 éves fiút, akit beszállítottak a klinikára. Az ügyben a rendőrség megindította a vizsgálatot. Az eddigi megállapítás szerint Peste Constantint az egyik járőrrel szidalmazta volna és ezt állítólag úgy értette, hogy a kisfiu sértette meg. Ebből keletkezett a súlyos természetű szurkálás. Racolta Alexandru állapota igen súlyos.

Gyilkos merénylet a fővárosban

Bukarestből jelenti a Rador: Az A. Muresan uccában az éjszaka gyilkos merénylet történt Spiridon Vitina cukrász ellen. A cukrász hálószobájába elrejtőzött egy Florea Soricel nevű bandita, aki később, amikor azt hitte, hogy a cukrász elaludt, rátámadt és ki akarta rabolni. Elkeseredett harc kezdődött, amelynek során a cukrász igen súlyos sérüléseket szenvedett. Soricel, amikor látta, hogy a helyzet veszélyesre fordul, elmenekült és a háznak padlásán rejtőzött el. A cukrász segélykiáltásaira előkerült szomszédok és egy rendőr az elszökött bandita keresésére indultak és meg is találták a dadlason egy ládában elrejtőzve. Kijelentette, hogy nem akarta a cukrászt megölni, csak kirabolni. A súlyosan megsebesült Spiridon Vitinát kórházba szállították.

Reuter jelenti:

(LONDON.) VI. György uralkodó vezér admirálissá sir Dudley Poundot nevezte ki. Az új flottafőnök 52 éves és a háborúban mint kapitány teljesített igen értékes szolgálatot.

(VARSÓ.) A Pat hírszolgálati iroda meg erősíti azt a jelentést, hogy Karpinszky, a lengyel Himalaya-expedíció vezetője lezu hant és szörnyet halt. Karpinszky egyike volt Lengyelország leghíresebb alpinistáinak.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok területén újra erős bevándorlást kezdtek a gangszterek. Hat hónap alatt ugyan is hét rendőrségi főosztályt eltek meg. (PÁRIS.) Daladier miniszterelnök megkezdte nyári pihenését, amelyet a Rivierán fog eltölteni.

(METZ.) A Metz-környéki szénbánya te lepek egyikén szénporrobbanás történt, amely 3 munkást eltemetett. Mire a mentőcsapatok rájukbukkantak, már halottak voltak.

(BERLIN.) A német sajtó szerint Lengyelországban tovább folynak a német-ellenes intézkedések. Varsóban több németet elítéltek, mert az általános helyzetet súlyosnak minősítették. Számos letartóztatás történt Lodzban, Tarnovitzban és Teschenben is. Tarnovitzban egyébként tegnap újabb német elbocsátás történt. Az állásukból kitettek között olyanok is szerepelnek, akiket már 30 év óta tartanak állásban az egyes ipari vállalatok.

(BERLIN.) Oderbergben tegnap két német nemzetiségű polgárt, mert fehér harisnyában jelentek meg az utcán, olyan súlyosan bántalmazták, hogy kórházba kellett őket szállítani.

(JERUZSÁLEM.) A haifai zöldegyháza tegnap egy bomba robbant fel, amely 7 embert megölt, közöttük azt is, akinek árujába a pokolgépet elhelyezték.

(MOMBASSA.) Tegnap újabb összetűzés volt a brit karhatalom és a sztrájkoló munkások között. Ennek során 4 ember megsebesült.

(JOHANNESBURG.) Az egyik transvaali képviselő kijelentette, hogy háború esetén nyíltan a semlegesség miatt fog sikra szállani.

(KÖPPENHÁGA.) A kormány elnöke izlandi körútról visszaérkezett a dán fővárosba.

(SZEGED.) A volt szegedi kormány megalakulásának 20 éves évfordulója alkalmával az ünnepségeken megjelent német, olasz, japán követek tiszteletére Csáky külügyminiszter díszvacsorát adott.

(BERLIN.) Göbbels propagandaügyi miniszter Dietrich sajtófőnök kíséretében a velencei „vienalára” utazott.

(RÓMA.) Tegnap 450 Hitler-ifjú érkezett az olasz fővárosba, ahol nagy szeretettel fogadták őket.

(RÓMA.) Az olasz hadgyakorlatokon tegnap vasárnapi szünetet tartottak.

(BERLIN.) Bezárták az országos rádiókiállítást, amelyet 320 ezer ember szemlél meg.

(WÜRZBURG.) A Zeppelin németországi körúti során Würzburgba érkezett.

(WIEN.) Egy vadászgép gyakorlatozás közben a repülőter felett lezuhant. A pilóta és kísérője szörnyet haltak.

(WIEN.) Klosterneuburg és Wien között az országuton egy személykocsi összetűközött egy tehervágonkocsival. Az összetűközés olyan heves volt, hogy a személykocsi négy utasa azonnal szörnyet halt.

(LONDON.) A Középagliában fellépett nagyarányú esőzés az egész szénatermést veszélyeztet. Több helyről árvizeket is jelentenek.

(RANGOON.) A rizsmunkások sztrájkja az egyeztető tárgyalások megkezdése ellenére is kitört. A munkát letevők száma meghaladja a 35 ezret.

(NEW DELHI.) Bannu környékén tegnap újabb heves összetűzés volt a bennszülöttek és a brit karhatalom között, amelynek 37 halálos áldozata volt.

— Köszönetnyilvánítás. Köszönet mindazoknak, akik résztvettek felejtetetlen jó férjem és apám temetésén igyekeztek fájdalomukat enyhíteni. A Pichler-család.

— Hatalmas áradások Olaszországban. Milánóból jelentik: Tegnap a biellai ipari medencében hatalmas felhőszakadás volt, amely nagy áradásokat okozott. Számos gyapjúgyárat elöntött az ár. Biella uccáit víz borítja. A forgalom megszűnt. Egy gyermek a vízbe fullt. A Rivierán vihar tombol. A borzoló templomba belecsapott a villám. A kár igen nagy. A comoi és luginói tavak környékén is tombolt a vihar és itt egy csónak három utasa a vízbe fullt.

Franciaországban él a váratlanul eltűnt volt szófiai orosz követ

(PÁRIS.) A francia sajtó hosszú cikkekben foglalkozik Fedor Fedorovics Raskolnikov-val a bulgáriai orosz követtel, akit távollétében a moszkvai törvényszék hontalannak nyilvánított. Raskolnikov ugyanis nem volt hajlandó a moszkvai kormányzat hazahívására otthon megjelenni, mert attól tartott, hogy ugyanugy kivégzik, mint Karchant, az ankarai és Owsejenkot a barcelonai követeket. A „Dernieres Nouvelles” hasábjain erre vonatkozólag különben maga Raskolnikov, akinek egyik drámáját Robespierret most adták elő Párisban, szintén nyilatkozott. Közölte, hogy soha nem voltak felforgató szándékai a jelenlegi uralommal szemben. Már 1910. óta tagja a kommunista pártnak és a polgárháborúban ő foglalta el Kabánt. Ő volt az, aki a Kerensky-kormányt annak idején megbuktatta és a legmagasabb pártkitüntetések tulajdonosa lett. A moszkvai vezetőség azonban mindent elkövetett arra vonatkozólag, hogy őt 1936 óta hazaszalogassa. Ő azonban nem akart addig

hazautazni, amíg Sztalintól biztosítékot nem kap arra vonatkozólag, hogy bántatlanságát biztosítják. Erre vonatkozó levelei azonban megválaszolatlanul maradtak. Ekkor felkereste Genfben Litvinovot és később Suritzot a párisi követet, aki biztosította, hogy bántatlanságát marad. El is indult Moszkva felé, de mielőtt a határon átment volna, figyelmeztetést kapott, hogy perbe fogják és kivégzik. Ő — írja tovább — ismeri a módszereket és ezért visszavert. Most Franciaországban él a kormány által tudott rejtékhelyen álnév alatt és mindaddig nem tér vissza Oroszországba, amíg ügyét revízió alá nem veszik és legalább azt nem közlik, hogy mi a vád ellene. A „Dernieres Nouvelles” megjegyzi, hogy Raskolnikov esete érthetetlen, mert a volt diplomata soha egyetlen szóval sem közölt a Szovjetről semmit és mindig meggyőződéses kommunista volt, ellentétben azokkal, akik hasonló helyzetekben mindent elkövettek hazájuk vezetőinek diszkreditálására.

SELECT MOZGO

Ma rendkívüli premier.

Rökk Marika

egyetlen idei slágere:

Szép az élet...

Will Meisel operettje nyomán készült mulatságos zenés vígjáték

URANIA MOZGO

Ma általános közkíváncsúra még

Danielle Darrieux

legszebb filmje:

Katla, kék démon

Dolgoruki Katalin és II. Sándor cár romantikus szerelmének története.

Émlékünnepség a marasesti csatamezőn

(BUCURESTI.) (Rador.) A marasesti mezőn emlékünnepség volt a 22 év előtti csata emlékére. Az ünnepségen megjelentek a „Marasesti” egyesület, a háborús önkéntesek, a hadicserkészszervezetek, a frontharcos szövetség tagjai, a Fidac szervezet, a vöröskereszt egyesületek, valamint a polgári és katonai hatóságok képviselői teljes számmal. Istentisztelet után, amelyet Ciopron hadseregépüspök végzett nagy segédlettel, a püspök emlékezett meg a 22 év előtti csata elesettjeiről, akik életüket áldozták fel a hazájukért. Példájukat követés végett állította az utódok elé. Hangsúlyozta, hogy egész lélekkel teljesítgék adott esetben kötelességüket. Beszéltek még Ionescu gyógyszerész, Marasesti polgármestere, a Román Nők Szövetségének képviselője, Zamfir A. rokkant kapitány, Marius Dumitrescu, Levinty tábornok, a VI. hadosztály parancsnoka, dr. Hamat, a Fidac elnöke és mások. Dr. Hamat közölte, hogy a múlt év őszén 10 állam frontharcosai látogattak meg a marasesti csata színhelyét. Ez ünnepség után a csapatok és testületek felvonulása következett a megjelentek lelkes ünneplése közben.

A BUKOVINAI ORSZÁGÖR ÜNNEPSÉGEK

(BUCURESTI.) (Rador.) A bukovinai ladovában most folynak le az országörök táborverési ünnepségei. Az ünnepségek keretében Flondorkirályi helytartó, Toni államtitkár és Sidorovici országörparancsnok méltatták az esemény jelentőségét, majd Sucevanu püsök tartott lelkesítő beszédet.

A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM MUNKA-PROGRAMJA

(BUCURESTI.) (Rador.) A földművelésügyi minisztérium széleskörű tervet dolgozott ki a falusi lakosság szakmai továbbképzésére. A falusi lakosság fiatalabbjait egy-két hónapi szaktovábbképzésre vonják be a földművelési iskolákba. A minisztérium ugyanakkor elhatározta, hogy a szőlő és mustgyógykúra bevezetése céljából a fürdő és üdülőhelyeken, elsősorban is azokban, amelyek szőlőtermő vidékeken vannak, széleskörű propagandát indít meg. A minisztérium további programjában az állattálmány feljavítására szolgáló községi legelők ügyében készül fontos intézkedésekre.

Leleplezték az Angliába történő embercsempészetet

(LONDON.) A Scotland Yard sürgős kérelemmel fordult a francia rendőrséghez, hogy indítsanak nyomozást a La Manche-csatorna partján fekvő kikötővárosokban, mert az angol rendőrségnek megdönthetetlen bizonyítékok kerültek a kezébe, hogy szervezett embercsempész-bandák működnek, amelyek Franciaországból utlevél nélkül idegeneket szállítanak Angliába.

Az angol rendőrség megállapította, hogy a különböző embercsempésztársaságoknak közös központjuk van, amely London legelölkebb negyedében, a West Enden ültötte fel főhadiszállását. Megállapították azt is, hogy a legtöbb külföldit a La Manche-csatorna kikötővárosain keresztül csempészik Angliába, de a bandának kirendeltségei működnek Antwerpenben és Amszterdamban is.

Az embercsempészek a szállítási költségeit az Angliába igyekvők erszényéhez mérik. Van, akit tíz fontért csem-

pésznek át Angliába, tehát mintegy két százötven pengőért, de a tehetősebbektől ennél lényegesen többet kérnek és a jómódúak szállítási díja átlag kétszáz font, tehát mintegy ötezer pengő körül mozog.

A csempészbanda főként az Angliából Franciaországba ránduló vikendezők menettérti jegyeit használja fel az idegenek becsempészésére. Boulogne leglátogatottabb kórházában például az angol utas háromszoros, sőt négyszeres áron adhatja el menettérti jegyét a csempészek ügynökeinek. Az angol, aki a menettérti jegyén kívül utlevélét is magával vitte kirándulására, minden nehézség nélkül jegyet válthat a hazautazásra, úgy, hogy hazatérő jegyét eladhatja és az érte kapott pénzből fedezheti egész kirándulása költségeit.

A csempészek londoni főhadiszállása ezenkívül még külön ügynököket utaztat Londonból a Kontinensre, akik a sa-

három-négy további menettérti jegyét vásárolnak. A Franciaországba szülő jegyeket gondosan leadják a távozáskor, bár ezeket a jegyeket senki sem használta. Céljuk ezzel az, hogy ha összehasonlítják később az oda- és visszautazásra kiadott jegyek számát, azok pontosan egyezzenek és így ne keltsenek feltűnést.

Az angol rendőrség kezébe az első nyomot adta, hogy a csempészbanda ügynökei Boulogneban véletlenül a Scotland Yard egyik detektívjének menettérti jegyét akarták háromszoros felárral megvásárolni. Az angol rendőrség most széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy kiket csempészek ilyen törvénybe ütköző módon Angliába.

Újabb tanácskozás a közlekedési rendszabályok ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dr. Borne-misa polgármester meghívására a rendőrkezesztura, az autóbusszindikátus, a háztulajdonosok és a lakosság képviselői az új közlekedési rendszabályok ügyében újabb megbeszélést folytattak. Az autóbussziforgalom lebonyolításával kapcsolatosan Racovitz professzor az autóbusszon utazó polgárok panaszait ismertette. Felszólalására dr. S. Hatjega nu válaszolt a Rapid társaság nevében, biztosítva a megjelenteket, hogy a szindikátus mindent el fog követni a hibák kiküszöbölésére. A közlekedési kérdés tárgyalása során dr. Horvat Josif kvestor ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a rendőrség az utóbbi években tett. Elsősorban azokról az óvintézkedésekről beszélt, amelyeket a Reg. Ferdinand-ucca és az Unirii tér sarkán alkalmaztak. Az acélkorlát bizonyos fokig már csökkentette a balesetek számát. Minthogy azonban még ezután is előfordultak közlekedési balesetek, nagyvárosi mintára fehér vonalakkal megjelölt átjárókat alkalmazták. Így most már a közönség feladata, hogy teljes fegyelmességgel alkalmazkodjék az új közlekedési rendhez és az uttesteken csakis a megjelölt területen haladjon át. Az új rendszer első napjaiban a közönség még fegyelmességtől viselkedett, úgy, hogy meg kellett kettőzni a rendőrszemek számát. A polgárság azonban hamarosan észrevette, hogy az új intézkedés elsősorban is az érdekelt szolgálja és így egyre kevesebb azoknak a száma, akik nem tartják be a szabályzat rendelkezéseit. A tanácskozás után a városháza, a rendőrség és az autóbussztársaság megbízottaitól álló bizottság szállt ki a város legforgalmasabb pontjaira, hogy helyszíni szemle után győződjenek meg az új közlekedési szabályok megfelelő voltáról.

— Tárgyalások a fehéregyházi Petőfi-emlék ingatlanainak átengedéséről. Segesvárról jelentik: A most lezajlott Petőfi-ünnepségekkel kapcsolatosan jelentik Segesvárról, hogy a Segesvári Magyar Kaszinó elnöksége most újból kérte a kormányt a fehéregyházi Petőfi-emlék ügyének rendezésére. Nemrégiben a Magyar Népközség is közbenjárt ebben az ügyben dr. Bartha Ignác és gr. Teleki Ádám képviselők útján. A kormány megértést mutatott és a két képviselő ígéretet kapott, hogy még ebben az évben végleges alakban elrendeződik a kérdés. Az idén egyébként a megyefőnök kerítést állított az emlékoszlop közelébe. A marostartományi királyi helytartósághoz pedig nemrégiben megérkezett az utasítás, hogy a Segesvári Magyar Kaszinó vezetésével kezdjék meg a tárgyalásokat és kössék meg a szerződést az emlékmű területének tulajdonjogára nézve. Ez a meg egyezés a napokban valószínűleg meg is történik. Amint a tulajdonjog a Segesvári Magyar Kaszinó részére átrást nyer, nyomban megkezdődik a helyreállítás munkája is. Az EMKE pedig az idei fehéregyházi emlékűnnepségen is megújította azt az ígéretét, hogy vállalja az emlékműnek és környékének rendbehozását, illetve karbantartását. Így tehát ez a romániai magyarság egyetemességét érintő nagyfontosságú kérdés végre teljesen megnyugtató elintéztét nyer.

Mennyi arany van a világon?

(NEWYORK.) Scott Turner, az amerikai főbányahatóság igazgatója az amerikai geológusok klubjában érdekes előadást tartott a világ aranykészletéről.

Turner a világ aranykészletét 31.223 tonnára becsüli. Az utolsó tíz év termeléséről mincse teljes adata. Ezt a mennyiséget 435 év alatt bányászták ki és ennek a termelésnek fele, 16.058 tonna a XX. század első 27 évére esik. Az 1492 óta nyert arany mennyiségéből ma is még van érték alakjában 14.526 tonna. A hiányzó mennyiséget ékszernek vagy egyéb tárgyaknak dolgozták fel. Turner szerint ha a világ idáig termelt aranyát egy kockába öntenék, annak éle csak 11.75 méter hosszú lenne.

Az utóbbi években Oroszország igen nagy mennyiségben termelt aranyat. Csak az 1934. és 1938. évek között 839.000 kilogramm aranyat bányásztak ki Oroszországban és ebből 574.000 kilogrammot adtak el az oroszok Németország, Anglia és az Egyesült Államok részére.

Turner előadásában számbavette azokat az országokat is, ahol arany pénz nincs forgalomban. Legelső helyen Kínát említette meg, ahol csak a Krisztus utáni X. században, majd 1860-ban és 1918-ban Yunan tartomány veretett 9 millió dollár értékű aranyérmét. Ez azonban két év alatt nyomtalanul eltűnt a forgalomban. 1919-ban Yuan Shi Kai saját képével két sorozatot veretett. Ezek ma már csak gyűjtőknek találhatók. Kínában a forgalomban csak az aranyrudaknak van értékük. Ezek értéke a konjunktúrától függ. Ha kínai aranydollárhoz jut, azonnal megolvastja és aranyrudakba önteti és ilyen állapotban az Egyesült Államokban ezüstöt vesz érte.

Kína maga is aranytermelő állam. Évi termelése 82.113 kiló. Az utolsó 40 év alatt 98 millió taelnyi aranyat vittek be Kínába és 200 milliónyt vittek ki.

Hogyan menekült el Csehországból Benes bátyja?

(NEWYORK.) Vojta Benes, a volt cseh elnök bátyja, akinek oroszlan-része volt abban, hogy a szudétánemeteket a nekivadult csehek rakásra ölték, feleségével együtt megérkezett Newyorkba, egyetlen bőrönd, minden podgyász nélkül. Az újságíróknak a következőkben mondotta el menekülésének történetét:

Junius 11-én éjjelkor Vojta Benes és felesége kijátszva az örök éberségét, kisurrantak prágai házukból. Borzalmas éjszaka következett. Mocsarakon, erdőken át törtek maguknak utat és így végül elérték a lengyel határt. Itt azonban úgy látszott, hogy végképp megakadnak. A cseh vámőrök, bár szimpatizáltak a Benes házaspárral, vonakodtak őket átengedni. Végül három hozzájuk csatlakozott cseh tábornokkal megpillantottak egy tehervonatot, amely elindulóban volt Lengyelország felé. A cseh örök segítségével titokban elhelyezkedtek a vonaton. A kocsit, amelyben elrejtőzködtek, lepecsételték és a vonat elrobogott Lengyelország felé. Megérkezve a lengyel határállomásra, Benes és a három tábornok addig dörömböltek a lepecsételt kocsi ajtaján, amíg azt a lengyel határőrök kinyitották és kiengedték őket. Rövid lengyelországi tartózkodásuk után Benesék több más menekülttel együtt Angliába mentek, onnét pedig Amerikába.

— Ujabb jegyzések a hadseregberuházási alapról. A miniszterelnökség ezúton köszöni meg az alább nevezett személyeknek és intézményeknek azt az áldozatkészségét, amellyel a hadseregberuházási alaphoz önként hozzájárultak: B. Racasan testvérek, nagybani fűszerárú lerakat 10 ezer le. G. G. Furduescu Pitesti nyugdíjas 500 lej, S. Cerdeanu Tecuci tanító 800 lej, a tecucii zsidó román elemi iskola növendékei közötti gyűjtésből. A bukaresti G. George Lazar liceum növendékei 46.728 lej a Dohoroi városi Kereskedő Tanács 15.520 lej.

TESTEZÉS

A 39 éves Gáll Lajos nyerte ezévből is Románia marathoni futóbajnokságát

(BRASSÓ.) Románia marathoni, váltó és tízpróba bajnokságait tegnap bonyolították le a városi stadionban. A marathoni bajnoki címet ez évben is az örökifjú Gáll Lajos nyerte, aki 39 évével kitűnő idő alatt és nagy fölényrel győzte le ellenfeleit. A 42 kilométeres távfutásnak 15 indulója volt, akik közül heten felmondták a versenyt. A staféta bajnokságok során három új országos rekord született.

A tízpróba bajnokságok első napján Stoi chitescu (Soimi) vezet 3086 ponttal, ami ma délután nyer befejezést. A részletes eredmények a következők:

Románia marathoni futóbajnoka: Gáll Lajos (ASM Brassó) 2 óra 54 p 25 mp. 2 Tartareanu (Vif. Dac.) 2 óra 58 p 39.4 mp. Balsec (Astra Brassó) 3 óra 09 p 33 mp, 4 Zinopol Gloria CFR) 3 óra 11 p 53 mp.

4x100 m gyorsváltó: 1 Venus 44.6 mp, 2 Viforul Dacia 46.6 mp.

4x400 m gyorsváltó: 1 Venus 3 p 36.6 mp. Országos ifjúsági rekord. 2 Stadiul Roman 3 p 39.8 mp, 3 Viforul Dacia 3 p 44.1 mp.

4x800 m gyorsváltó: 1 Viforul Dacia 8 p 26.1 mp. Országos csucs. 2 Stadiul Roman 8 p 49.8 mp, 3 Venus 8 p 55 mp. Országos ifjúsági rekord.

1500 m csapatverseny: 1 Viforul Dacia 15 pont, 2 Stadiul Roman 18 p, 3 KSV 19 p. A legjobb időt Radu Janita (Vif. Dac.) futotta, akinek ideje 4 p 17. 6.

A tízpróba bajnokságok első napján, amelynek 11 indulója van, Stoichitescu (Soimi) vezet 3086 ponttal. 2 Csáklány (Venus) 3077 p, 3 Kreisel (KTV) 3043 p. A tízpróba bajnokságok ma fejeződnek be.

Magyarország-Franciaország 4:0 (0:0)

(PÁRIS.) A francia fővárosban megtartott uszó és vízpoló mérkőzést a magyarok nyerték meg. A vízpolóban Kislégi 4 góljával biztosan győzött a magyar váloga-

tott, míg a 4x200 m gyorsváltó eredménye 9 p 15.8 mp volt, ami nagyon közel áll az Európa-csúshoz. A francia válogatott ideje: 9 p 22.2 mp.

Bereczky (KAC) a 400 m.-es női gyorsúszásban új országos csúcseredményt ért el

(KOLOZSVÁR.) A kerületi uszóbajnokságok harmadik napján egy új országos csucs született a 400 m-es női gyorsúszásban, amit a KAC kitűnő hölgyuszója, Bereczky állított fel 7 p 11.8 mp idő alatt. A vasárnapi részletes eredmények a következők:

50 m gyermek hát: 1 Bitay (KAC) 41.4 mp, 2 Róbert (Hag.) 43.2 mp, 3 Munt्यान (KAC) 45. 2 mp.

200 m férfi gyors: 1 Csizmas (KAC) 2 p 43.6 mp, 2 Györfly (KAC) 2 p 47.2 mp, 3 Beira (U) 2 p 48.2 mp.

50 m gyermek mell: 1 Kovács Bori (KAC) 55.2 mp, 2 Póczy Mimi (KAC) 57.4 mp, 2 Opreacu Alice (U) 57.9 mp. 3x100 m női vegyesváltó: 1 KAC I. 5 p 14.4 mp, 2 KAC B. 5 p 58 mp, 3 Universitatea 6 p 23.8 mp.

50 m gyermek gyors: 1 Gálffy (KAC) 33.8 mp, 2 Covaci (CFR) 36.4 mp, 3 Drotlef (KAC) 37.4 mp.

4x100 m férfi gyorsváltó: 1 KAC I. 4 p. 53.9 mp, 2 U 4 p 54.4 mp, 3 KAC II. 5 p 45 mp. A nap legszebb küzdelme.

50 m gyermek hát: 1 Zsellér KMSC 55.2 mp, 2 Baráth (KAC) 58.2 mp, 3 Ágoston (KAC) 59.8 mp.

Echo—Victoria 3:2 (1:1)

(KOLOZSVÁR.) A városi sporttelepen közel 500 nézője volt az őszi szezon első labdarúgó mérkőzéseinek, amit az Echo nyert meg az ifjúsági játékosokkal próbálkozó Victoria ellen. Góllövők: Bot és Stan ciu, illetve: Cornea és Bokor. Előzőleg: Victoria—Echo ifjúsági 4:1 (2:1).

Nagyváradon a CFR 3:1 (1:0) arányban győzött a NAC ellen.

Aranyosgyéresen a Sodronyipar könnyen győzte le a Haggibort 7:0 (2:0) arányban.

Bradon az Universitatea 1:3 (1:1) arányban vereséget szenvedett a kitűnően játszó Mica együttesétől.

Zsuzsek, a jugoszlávok kitűnő gyorsúszója, a Susakban rendezett uszóversenyen megjavította a Francia Turis 400-as Európa-csúcsát. Az új Európa-csucs 4 p 46.6 mp. A régi 4 p 47 mp.

Erfurtban a német—angol uszómérkőzésen az első napon a németek 27:17 arányban vezettek.

Párisban a Kispest labdarúgócsapata 3:2 arányban legyőzte a Red Star csapatát.

Augusztus hó 10—12-én játszik a DC amerikai zónájának döntőmérkőzését Ausztrália és Kuba között. A nyertes csapat augusztus hó 24—26-án Forest Hillben mérkőzik meg az európai zóna győztesével, Jugoszlávia csapatával. Szeptember hó 2—4-én Philadelphióban az USA — a tavalyi győztes csapata áll ki a kihívási döntőre az ideai győztes ellen.

Von Tschammer und Osten birodalmi sportvezér táviratilag üdvözlötte a német vízpolócsapatot, hogy a „magyarok legyőzésével ilyen nagy sikert aratott az európai vízpolóbajnokságnak számító tornán.”

Maharadzsza, mint nap-számos

(LONDON.) Röviddel ezelőtt az egész sajtót bejárta az a hír, hogy Kelet-franciaországban kémkedés gyanúja miatt letartóztatták az indorei maharadzsát. A fiatal maharadzsza az erődítések vonalán fényképezett, ezzel hívta fel magára a hatóságok gyanúját. Fényképeit előhívták és megállapították, hogy a maharadzsza nem katonai titkokat igyekezett ellesni, hanem szórakozásból fényképezett. A lemezek elkobzása után a maharadzsát szabadlábra helyezték.

A TRAGIKUS OK

Ez a kémkedési kaland egyik nem is feltűnő fejezete a harmincéves indorei maharadzsza regénybeillő excentrikus életének. A fiatal maharadzsza, óriási vagyonok ura már évek óta járja a világot. Cél nélkül, romantikus kalandokat, újabb és újabb különös élményeket keresve kóborol Európa és Amerika nagyvárosaiban és gyakran eltűnik az 5t állandóan kereső detektívek elől is.

Mint arról egy francia lap beszámol, a maharadzsát családi tragédia készítette az izgalmas kalandokkal teli világcavargásra. A most harmincéves maharadzsza tizenhatéves korában meg nősült és egy tizenötéves leányt vett feleségül. Házassága második évében felesége meghalt és a maharadzsza azóta sem tud megvigasztalódni. Évekkel ezelőtt elhagyta országát és világszerte utazással igyekezett felejtetni nagy bánatát. Annak ellenére, hogy óriási vagyonnal rendelkezik, világszerte utazásai során nemcsak a gazdag és előkelő turisták által látogatott fürdőhelyeken és nagyvárosi szórakozóhelyeken fordul meg. Sőt éppen ellenkezőleg: igyekszik inkognitóban elkeveredni idegen nagyvárosok társadalmában és közvetlen közelről szemlélni az életet. Gyakran mint egyszerű munkás vállal munkát, mint az arab mesék szultánja, Harun al Rasid. Hogy megismerhesse a munkássort, politikai emigránsokkal barátkozik, nyomortanyákon lakik és mindenütt gondosan eltitkolja fejedelmi származását és tulajdonképpeni „foglalkozását.”

Az európai rendőrségek érdekes adatokat gyűjtöttek eddig is a különös sorsu maharadzsza szeszélyeiről. De a hiteles adatokon kívül számos többé-kevésbé ellenőrizhetetlen legenda is kering a romantikus életű maharadzsáról. E hírek szerint Párisban hindu diákokkal barátkozott, akikkel gyakran heves politikai vitái voltak. Hosszabb időt töltött Londonban is, ahol napszámosként kereste kenyerét és rakodómunkás volt a Temze rakodópartján. Mint csavargó is sokat kóborolt Anglia országutjain.

Egyes legendák szerint Newyorkban ugyancsak munkásnegyedben lakott és állítólag feleségül vett egy munkásleányt. Gyakran jelennek meg kalandjairól cikkek a világsajtóban, de a maharadzsza soha nem cáfolja a különös történeteket.

A MAHARADZSA ELTŰNIK

Ugy tudják róla, hogy miután már kellő tapasztalatot gyűjtött „kalandorai során, visszatér hazájába és ismét elfoglalja ősei trónját. Állítólag csak azért akarja megismerni a világ nyomorúságát, hogy közvetlen közelről lássa a tömegek szenvedését és ezzel lecsökkentse felesleges elvesztése felett érzett mélységes gyászanak fájdalmát. Földközi utazása során szerzett gazdag tapasztalatairól könyvet fog írni az indorei maharadzsza és ez a könyv bizonyára igen érdekes dokumentuma lesz az emberi szenvedésnek.

Keletfranciaországi kalandja után ismét nyomra vészett az indorei maharadzsának. Lehet, hogy csakhamar ismét mint dokkmunkás vagy mint csavargó vonja magára a figyelmet, hogy azután ismét sietve elmerüljön valamelyik metropolis emberáradatában.

India egyik leggazdagabb fejedelme évek óta így járja a világot, gyakran nélkülözve és rongyos ruhában, a munkanélküliek és csavargók keserves sorsát osztva igyekszik felejtetni saját bánatát és gyűjti érdekes tapasztalatait később megírandó utalirása számára.

A Nemzetközi Uszósövetség úgy döntött, hogy az 1942-es uszó Európa-bajnokság megrendezésének jogát Dániára ruházza.

Rádió

KEDD, augusztus 8.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13.05: Predescu zenekar. 14: Hírek időjelzés időjárásjelentés kulturális és sport-hírek; vízállásjelentés. 14.15: Hírek. Utána lemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.17: Lemezek. 20.15: Munteanu Péter énekel. 20.35: Brácsahangverseny. 21: Francia zene lemezen. 22.15: Tánclemezek. 22.30: Dalok lemezek. 23.15: Vendéglátó zene. 23.45: Hírek franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Előadások. 13.10: Hegedűszám, hírek. 13.55: Énekszám. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20: Előadás. Időjelzés, hírek. 18.10: Felolvasás. 18.35: Zenekari hangverseny. 19.50: Felolvasás, majd hírek. 20.25: Hanglemezek. 20.55: Ba bits Mihály és Török Sophia versel. 21.30: Szalonzenekar, utána hírek. 23: Cigányzene, idegen nyelvű hírek. 24: Katonazene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.30: Előadás, majd mezőgazdasági felőra. 21: Hírek, utána hanglemezek.

— Az orosz kormány hatmilliárd rubeles belső kölcsönt vesz fel. Hír szerint a szovjet a harmadik öt éves terv finanszírozása céljából hatmilliárd rubeles (körülbelül 120 milliárd lej) belső kölcsönt vesz fel. A belső kölcsön törlesztését a kormány 20 év alatt szándékozik rendezni 4 százalékos kamatozás mellett.

Elítélték öt francia újságíró a nemzeti érdekek elleni vétség címén

(PÁRIS.) A szajnai törvényszék most ítélkezett öt újságíró felett, akiket azzal vádoltak, hogy a nemzeti érdekeket veszélyeztető cikkeket írtak. Az öt újságíró névszerint Henry, Jeanson, Robert Louson, Nicolas Fanzier, Louis Lecoin és Fernan Vintriguiar a fasisztaellenes nemzetközi szolidaritás című folyóiratban sorozatos cikkeket közöltek, amelyek a francia imperializmus és gyarmatosítási politika ellen irányultak. Jeansonét és Lousont a bíróság egyenként 18 hónapi elzárásra ítélte, a büntetés felfüggesztése nélkül, továbbá ötszáz frank pénzbírságra. Jeanson ismertnevű francia újságíró az egyik szatirikus hetilap főszerkesztője. Nemrégiben száz frank pénzbírsággal sújtották, mert feldicsérte Von Rath német követségi tanácsosnak egy Grünspan nevű zsidó fiatalember által történt meggyilkolását. Ezért is kapott most súlyosabb büntetést. A többi vádlottakat egyenként kéthavi elzárásra és ezer frank pénzbírságra ítélték.

Ploesti város távirata Calinescu miniszterelnökhöz

Calinescu Armand miniszterelnök és ideiglenes nemzetvédelmi miniszter az alábbi táviratot kapta:

— Ploesti város polgármestere hivatala a mai napon beszolgáltatott kétmillió lejt a nemzetvédelmi alapra. Egymilliót készpénzben, egymilliót pedig értékpapirokban. Kérjük kegyelmességét, szíveskedjék a mi szerény hozzájárulásunkat úgy fogadni, mint jelét és jelképét annak a határtalan szeretetnek, amellyel a mi drága hadseregünk iránt viseltetünk.

Dr. Botez sk., Ploesti város polgármestere.

Az állami propagandaügyi hivatal tovább folytatja film-körútját az országban

(BUCURESTI.) Tegnap elhagyta a fővárost a propagandaügyi államtitkárság vándor filmcsoportja és Bukovina felé vette útját. A filmcsoport augusztus 3—15-ike között a nemzeti propaganda szolgálatában körülbelül 70 községben tart előadást Câmpulung, Radauti, Storojinești és Suceava megyékben. A vándor filmcsoport programja a következő: Előadások, a nemzeti propaganda filmek levetítése és alkalmi röpiratok terjesztése. Storojinești és Câmpulung megyékben ezt a műsort kiegészítik az Országőr-szervezeti táborok ünnepségei, a jadvai és bucoiai parancsnok-továbbképző tanfolyamok tagjainak részvételével. Ezeket a községeket a propagandaügyi hivatal nagy propaganda szolgálatának munkatévénysége kereténél, mint az ország északi határszélein fekvő községeket választotta ki. Ugyanakkor a munkába bekapcsolják a községek lakosságát is, amelyek nemzeti jellegű táncokkal és népi énekekkel fognak közreműködni, hogy a megnyilvánulások minden tekintetben minél nagyobb jellegűek legyenek.

— Akinek ötven unoka jelent meg a temetésén. Prágából jelentik: A cseh-morva védnökségen levő Bruncvice községben a napokban halt meg 70 éves korában Terezia Blazek nevű asszony, aki husz gyermeknek adott életet. Ezek közül jelenleg 14 él és valamennyinek igen népes családja van. Így történt meg, hogy a temetésen nem kevesebb, mint 50 unoka jelent meg, a rokonokról és hozzátartozókról nem is beszélve.

— Micaela Catargi kitüntetése. Királyi törvényrendelettel az országőrszervezet negyedosztályú érdemrendjét adományozták Micaela Catarginak, az állami propagandaügyi államtitkárság főtisztviselőjének.

Megépítik a második átkelő-csatornát Középamerikában

Új átjáró az Atlanti és Csendes-óceánok között

(WASHINGTON.) A Panama-csatorna a Kína-Japán közt dúló háború óta legfontosabb kulcspontja lett annak az óriási háromszögnek, amelynek Hawaii és Alaszkával együtt az Egyesült Államok hatalmas védelmi támaszpontjává Japánnal szemben.

Csak nemrégiben tartotta nagyszabású átvonulását az amerikai hadiflotta a Panama-csatornán, az Atlanti-óceánból a Csendes-tengerbe, hogy egyrészt a világ előtt kiadja a Panama-csatorna nagy jelentőségét, másrészt pedig, hogy tanúbizonyságot adjon az atlanti- és a csendes-tengeri hadiflották gyors összpontosítási lehetőségének.

A Panama-csatornánál zajlottak le a legutóbbi évek legnagyobb tengeri gyakorlatai is, amelyeknek célja és feladata volt e nagyjelentőségű víziút megvédhetőségét bebizonyítani a világ előtt, főleg nyugatról várható ellenséges támadásokkal szemben.

A Panama-csatorna hadászati jelentősége közismert. Ez az egyetlen eszköze annak, hogy az amerikai hadvezetőség viszonylagos gyorsasággal összpontosíthassa mindkét tengeri hadiflottáját akár a Csendes-, akár az Atlanti-óceánon. Természetes, hogy a Távol-Kelet háborúja elsősorban a Csendes-óceánra irányítja Amerika figyelmét, ahol a Japánhoz legközelebb eső Fülöp-szigeteken levő amerikai támaszpontok gyors megerősítése képezi legfőbb gondját.

A Panama-csatorna nélkül az amerikai hadiflotta óriási kerülővel, Dél-Amerika megkerülésével lehetne csak egyik óceánról a másikra eljutni, hogy a csendes-óceáni támaszpontokat szükség esetén megerősíthessék. Nagy dolog ez, ha megfontoljuk, hogy az atlanti-óceáni flottának még a Panama-csatornán keresztül is 23.000 kilométert kellene megtennie a Fülöp-szigetelig.

A Panama-csatorna azonban még azt is lehetővé teszi, hogy a két nagy hadiflotta szükség esetén a középamerikai államok megsegítésére is gyorsan előretörhessen. Mi történne azonban akkor, ha egy támadó nagyhatalomnak sikerülne a Panama-csatorna bejáratát elzárni és a csatorna erőiteseit és támaszpontjait megsemmisíteni, vagy harcképtelenné tenni?

Nem utolsó sorban ez a gondolatmenet is hívta fel az amerikai hadvezetőség figyelmét arra, hogy egy második csatorna megépítésével még jobban biztosítsa a két hadiflotta egyesítésének lehetőségét, illetve a Panama-csatorna használhatóságát. Egy második csatorna megépítése folytán ezenfelül természetesen a flották egyesítése is gyorsabban és rövidebb idő alatt történhetne meg.

A legutóbbi évek tapasztalatai ezenfelül azt is igazolták, hogy a Panama-csatorna tulságosan szűk azoknak az új csatornájának az átbocsátására, amelyek a 40.000, sőt esetleg 43, vagy 45.000 tonnát is elérnek. A csatorna szélessége mindössze 33 méter. Így a legnagyobb amerikai hadihajó, a „Lexington” anyahajó például csak a zsűlipelen tekintve, hogy szélessége 31 és fél méter. Ugyanígy széles a „Saratoga” is.

Mind ezek a megfontolások arra a gondolatra vezettek, hogy a keskeny közép-amerikai földnyelven keresztül második csatornát kell építeni.

AZ ÚJ CSATORNA TERVE

A Nicaragua-csatorna megépítésének gondolata, amely most mint a második csatorna terve került fel, még a Panama-csatorna megépítése előtt jött létre. Annak idején az angolok koncessziót is kaptak a megépítésre, de annak ellenére, hogy a pénz is már megvolt, az Egyesült Államok barátságos közbelépésére az angol kormány lemondott a csatorna megépítéséről.

A változott viszonyok között Washingtonban már évektől ezelőtt egyre jobban előtérbe nyomult a Nicaragua-csatorna terve. Roosevelt, aki politikai pályafutását mint haditengerészeti államtitkár kezdte és nagy érdeklődést tanúsított a terv iránt és mint az amerikai lapok csak legutóbb is jelezték, ma is ezt az álláspontot képviseli.

A Nicaragua-tó elsőrangú légi támaszpont is lesz, amelynek vízein az amerikai haderő víziparancsnokságát is könnyűszerrel lehet majd elhelyezni. A terv szerint a Nicaragua-csatornát a legkorszerűbb erővel rakják tele, amelyek elként a szomszédos Panama erődtéseivel együtt, hatalmas „acélbeton védelmi frontot” képeznek minden, úgy kelet,

mint nyugat felől bekövetkező ellen-séges légi és tengeri támadással szemben.

Amerikai hadimérnökök számítása szerint a Nicaragua-csatorna megépítése után az amerikai hadiflotta kétszer olyan gyorsan lehet majd átvinni az egyik óceánról a másikra, amellyel pedig 1000 kilométeres utmegtakarítást is jelent. Ez egyenlő két és fél nap nyereséggel a leg-

gyorsabb hadihajók számára is.

Ha a Nicaragua-csatorna, amelyet méltán nevezhetünk majd „második Panama csatornának”, megépül, az Egyesült Államok hadvezetősége abban a helyzetben lesz, hogy támaszpontrendszeréből álló csendes-óceáni védőhálózatát elsősorban Japán ellen, jelentékenyen erősítheti, de egyúttal partjainak védelmét is minden irányból várható ellenséges támadások ellen fokozottabb mértékben és erővel láthatja el. Egyúttal megalapozottabb lehetőségeket is biztosít magának egy, a középamerikai államok szükség esetén leendő megsegítését célzó tengerészeti és légi előretöréshez.

Ez a „második Panama-csatorna” jelenleg két és fél nap nyereséggel a leg-

Az új német iskolai térképek már az élettér és a népi együvértartozás jegyében készülnek

(BERLIN.) A Deutsche Allgemeine Zeitung írja a következőket:

A német közoktatásügy átszervezése során új taneszközök kiadását is kötelezővé tették. Az újonnan megjelent tankönyvek már az új szempontokat érvényesítik. A birodalmi nevelésügyi miniszter rendelkezése értelmében a népi iskolai atlaszok megszerkesztésénél is e megváltozott szempontok érvényesítendők. Az ezzel kapcsolatos munkálatok már teljes folyamatban vannak. Ez ügyben az érdekelt kiadók nemrég értekezletet tartottak, amelyen a magasabbfokú iskolákkal kapcsolatban is hasonló szabályozást sürgették. Az új német atlaszok számára többek között az alábbi követelményeket írták elő:

Mint hogy az új tantervek szerint a földrajztanítás tárgya nem a természet tudományos értelemben vett természet, hanem a benépesült élettér, ezentúl tilos az atlaszok helyrajzi térképeinek a függőleges tagoltságot, mint a táj főjellemvonását, ábrázolni, hanem úgy kell világosan kifejezésre juttatni a táj arculatát, hogy azt a talajtakaró és a népeknek a földfelszínre gyakorolt hatása jelezze.

A Németországot ábrázoló térképeknek, a birodalom kivülső német kultúrterületeket is fel kell tüntetniük,

persze jelezve, hogy azok a Harmadik Birodalomnak nem alkotó részei. Kíváncsú továbbá, hogy a német birodalom átnéztes térképeinek a fontosabb közgazgatási határok (birodalmi kerületek, országok és tartományok) is fel legyenek tüntetve.

A politikai, néprajzi és nyelvi elterjedést ábrázoló térképek színezésére különös figyelem fordítandó. Egész népcsoportok, melyek a valóságban politikailag élesen elkülönülnek egymástól, nem ábrázolhatók nyelvrokonságuk alapján, mint nagy egységek (pl. a szláv népcsoport, mely névrokonsága ellenére is sokrétű népi ellentéteket mutat).

Európa nyelvi térképei különös gondot vizsgálandók felül, mert a mai német felfogás szerint nem a nyelv vagy a nyelvjárás a döntő szempont a népi hovatatartozás tekintetében, hanem a népi együvértartozás, illetve az emellett való megnyilatkozás.

Külföldi helyrajzi neveket — ha ennek lehetősége fennáll — hagyományos, bevett német alakjukban kell közölni, ha azonban külföldi szempontból valóban jelentékeny helyről van szó, zárójelben a szóbanforgó ország hivatalos elnevezését is fel kell tüntetni.

Londonban hemzsegnek a divatmodell-tolvajok

(LONDON.) A nagy londoni divatszalonok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy törvényes védelmet szerezzenek kreációiknak. Európában ugyanis Anglia az egyetlen ország, ahol a szerzői jog nem védi a nagy divattervezők műveit. Elsa Schiaparelli, a világhírű olasz származású párisi női ruhatervező kijelentette, hogy londoni szalonját elsősorban azért zárja be, mert képtelen megvédeni kreációit a „tervtolvajoktól”.

A világ minden divatközpontjában, London kivételével — mondotta Elsa Schiaparelli — törvény védi az eredeti divattervezőt és törvényes eljárást lehet indítani azok ellen, akik a szerzői jogot megsértik.

Norman Hartnell, a királyné szabója kijelentette:

— A „divattolvajok” nyüzsgenek mindenütt, ahol a világ első divattervezői dolgoznak. Igaz, hogy Angliában semmiféle hivatalos eszköz nincs a di-

vattolvajok ellen való védekezésre, de a tervezők igyekeznek maguk védelmi intézkedéseket tenni. Valahányszor bemutatják az új kreációkat, a leggondosabban megrostálják a meghívottak névsorát. Ez azonban nem elég. Véleményem szerint a meghívót felmutató látogató személy szerint kellene agnoszkálni és csak fenntartott helyén foglalhatna helyet. Így el lehetne kerülni, hogy hamisított meghívókkal divattolvajok lopózhassanak be a divatterükre.

A divattervezők, sajnos, nagyon jól tudták, hogy a tehetséges divattolvajoknak nincs szüksége ahhoz, hogy a helyszínen készítsen rajzokat. Valósággal tréninget tartanak, hogy egyszerű látásra megjegyezhessek maguknak a látott ruhákat s hazaérve, pillanatok alatt vetik papírra a röptében látott ruhák tervét. Amíg a szerzői jog nem védi őket, a divattervezők tehát tehetetlenek.

A dondusani kiállítás

A propagandaügyi államtitkárság a sorocamegyei dondusani szokásos évi „ősi vásár” főbiztossága részéről a következő táviratot kapta:

— Van szerencsénk tudomására hozni legőszintébb köszönetünk nyilvánításával a sorocamegyei Dondusaniban rendezendő ősi vásár kiállítási bizottsága nevében, hogy postacsomagban kézhez vettük azt a száz NUF plakátot, amelyek a kiállítás központi csarnokának díszítésére szolgálnak, és amelyeket a kiállítás bezárása után bekeretezünk és azoknak a kiállítónak rendelkezésére bocsátjuk, akik földművelésügyi és állategészségügyi vonatkozású termelvényekkel és cik-

kekkel résztvesznek ezen a kiállításán. Ugyanakkor kérjük, szíveskedjék rádió és sajtó útján közölni, hogy Északbesszarábiában, Dondusaniban megrendezendő földművelés- és állategészségügyi kiállítás Prut-tartomány királyi helytartójának védnöksége mellett szeptember 3—17 napjain tartjuk meg. Kérjük államtitkár urat, hogy látogatásával a kiállítást a szeptember 3-iki déli 12 órakor történő megnyitás alkalmával megtisztelni szíveskedjék.

Egészséget.
Gh. Culnev polgármester, főbiztos,
Boris Pasevshy titkár.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanyként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelése 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

GYERMEKKOCSIRA van szüksége? Gyári árban beszerezhető Premier gyermekocsi gyárban, Cluj, Str. Anton Pan 6. (2520)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2531)

MAKULATURA, ujságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

ÓLOMCSÖVET megvételre keresek. Str. Tebei 23. (2545)

SÜRGŐSEN eladó Str. Donat 103 alatt Szamos mentén 1514 nm. kert nyaralóházal 95 ezer lejért. Érd.: Tokay, Str. Donat 198. (1789)

HÁROM szoba, hall, konyha eladó. Str. Fántáneli 133. (1716)

HELIAR UNIVERSAL 30 cm-es obiectív megvételre keres Foto Horváth Turda (2549)

GUMIÖNTÖZŐCSÖVET 10-15 méter hosszúságban háromnegyed cölös vastagságban keresek megvételre. 2000 kilogrammos legjobb rendszerű posztványológép olcsón eladó. Benedek, Câmpia-Turzii. (1805)

NE adja el arany- ezüst tárgyait, csakis Szilágyi ékszerésznek, Str. Reg. Maria 7. mivel a beváltás a bukaresti legmagasabb napi árfolyam szerint folyósíttatik. (T2534)

EGY hálóberendezés eladó. Str. Babes 39. szám. (1738)

ELADÓ ház hely a Str. Năsaudului 55. szám alatt. Érd.: Teodorescu, Cal. Reg. Carol II. 66. (1771)

BIRTOKOT bérelnék Marosvásárhely közelében 50-100, vagy több holdast, fundus istructus-szal, vagy anélkül ajánlatokat Cluj, Astoria portásának. (2556)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban veszek, és választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1810)

CORNVALD kazán egycsöves 5-6 méter hosszú, 150 centiméter szélességű teljesen jó karban megvételre kerestetik. Hosszu, Cluj, Str. Gen. Poetas 5. (1182)

BACSTOROKBA nyolc hold területen kőbánya, szántó, kaszáló, 1 szoba, konyha, istálló eladó. Bővebben dr. Demeter Ioan, Str. Bratianu 29. (1661)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat felemelt árban veszek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. sz., kapu alatt. (1885)

FIGYELEM. Nagy tétel szövet és mosómaradék érkezett Sámuel, Str. Măloasă 19. (1906)

OLCSÓN azonnal eladó 820 vasrámas cséplőgarnitúra minden engedéllyel, benzinnel. Str. Din Dos 1. (1915)

ELADÓ 3 hold gyümölcsös házzal a Kerekdomb közelében. Felvilágosítások: Str. Andrei Ady 3. (1923)

HARMONIUM, harisnyakötőgépek eladók. Str. Oăsanu 101-a. (1887)

ELADÓ 200 literes pléh hordók. C. A. G. Garázs, Str. I. G. Duca 10. (1957)

90.000 LEJÉRT Dermata-beliéknék és vasutasoknak megfelelő házastelek eladó. Str. Fabricelor 11. szám alatt. Bulgária-vendéglővel szembeni ucca. Megtekinthető helyszínen. Részleteiben tárgyal: Dr. Ligethy, Cal. Regele Ferdinand 40. (2570)

FARKASKUTYA kölyök, fűrészbak, vasagy eladó. Cal. Moșilor 94. (1975)

LAKATOS kéziszerszámokat, Amerikánert, forasztó lámpát, stb. megvételre keresek. Cimet Domus palota portásához kérék. (2028)

ÓCSKARUHÁKAT veszek és eladok. Grünfeld, P. Unirii 18. (2071)

VARRÓGÉP (Singer) és Neumann kérekpár, jókarban, nagy filodendron, egy ablak eladó. Str. Amurg 52. (2061)

NYERGET teljes felszereléssel jó állapotban keresek megvételre. Peris, Str. Gării 19. Tel.: 2693. (2058)

KÉTKEREKŰ taligát megvételre keres Carpați-cég, P. Unirii 29. (Volt Bernát papírüzlet. (2057)

ELADÓ jókarban lévő mély gyermekocsi. Str. Maramures 101-d. (2064)

TANGÓHARMONIKA, 80-as Verdi 5800 lejért eladó. Str. Bucovina 11. (2056)

GYERMEKKOCSI, jókarban eladó. Ugyanott egy ruhaszekrény, konyhakredenc és előszoba fal, tükörrel, Str. Garibaldi 26. (2077)

2x1 szoba, konyha ház sürgősen eladó. Str. Magaziei 4. (2078)

ELADÓ egy házastelek 38 ezer lejért. Értekezni lehet Str. Crisan 14. (2079)

EGY hálóberendezés eladó. Str. Babes 39. (2080)

ELADÓ egy Zeist tengerészeti kukker. kis Singer varrógép, márványlappal asztalok. Str. Avram Iancu 24. (2075)

ELADÓ kirakat ablakok, ajtók és lépcsők. Király János könyvkereskedésében. P. Unirii 15. (2077)

ELADÓ újabb villa, tágas szobákkal, fűtőszobával, gyümölcsös fák között. Front 21 m. Megnézhető 9-12-ig. Ügynök díjaz va. Str. Tebei 1-b. (2029)

NE dobja el kiégett villanykörtéjét. Aladdin megjavíttatja. Cluj, Str. Memoro randului 13. (2080)

HÁZIASSZONYOK öröme: kéklángu, szagtalan petrolgázfűzők nagy választékban. Egyedüli szaküzlet Aladdin csodálalm pa-lerakat. Str. Memorandului 13. (2079)

LINOLEUMOT, használt 10-12 négyzetmétert megvételre keresek. Str. Francisc David 10. Gottehrer. (2082)

EBÉDLŐSZÖNYEGEK 2x3 450 lejtől csak Str. Francisc David 10 alatt kaphatók. (2081)

KÉT üzemeltetési helyből és egy szoba, konyha, speisz, pince, víz, villany, melléképületekkel álló ház, mészáros, fűszer, ital, fura-raktárnak kitűnő értékű helyen 160 ezerért eladó. 100 ezerért átvehető. Cím a kiadóban. (2084)

SINGER cylinder bőrvarrógép eladó. Str. Paris 12. Lazar. (2083)

ÖSSZECSUKHATÓ vaságy eladó. Str. V. Goldis 34. (2089)

EGY új kovácsműhely kiadó, keresek műhellyel egy udvaron. Str. Căciu 31. (Kardos). (2092)

KÉT féle nyíló íves szekrény polccal, alól tolaajtóval, bármilyen üzleti célra azonnal eladó. Ért.: Cal. Traian 15. Kovácsnál. (2090)

MAHAGONI ebédlőberendezés olcsón eladó. Jó kőser kőszit kapható. Cal. Reg. Ferdinand 89-a. 16. (2094)

ÁLLÁST KERES

ÜGYES, intelligens és képzett románul, magyarul beszélő fiatal fogtechnikus cluji vagy Clujhoz közeli vidéken fogászati laboratóriumba állást keres. Cím: Mihail Bentea Huedin-Bánffy hunyad. Str. Spitalului 48. (1963)

ANGOL nőiszabász mesterkönyvvél szabászat állást keres. „Jó szabász” jelígre leveleket a kiadóba kérek. (2076)

FIATAL, jó munkás borbélysegéd állást keres. Vidékre is megy. Cím a kiadóban. (2083)

TUDÓBETEG mellé ápolónő ajánlkozik. Megkereséseket a kiadó továbbítja „Gyógyulás” jelígre. (V2086)

ÁLLÁST KAPHAT

BEJÁRÓNÓT keresek azonnalra. Str. Oăsanu 9. Háztulajdonosnő, félnapra. (1964)

A szamosfalvi fürdő vendéglője alkalmazna egy elsőrendű 4-5 tagú urizene-kart. (2548)

SZÉP szuterin lakást adok józanéletű, megbízható, csendes gyermektelen házaspárnak, kert, járda stb. rendben tartása ellenében. Asszony nagytakarításnál, mosásnál segíteni tartozik. Otthonjáró mesterségük előnyben. Felvilágosítás: Str. Dorobantilor 118., udvarban hátul. (1971)

EGYEDÜLLŐ asszony járda és udvar seprés ellenében lakást kaphat. Értekezni déli órákban Str. Romei 7., emeleten. (1983)

JÓL dolgozó kisasszony és gyakorlott kézielő, ki kiszolgáláshoz is ért felvéte tik kalapszalomba. P. Unirii 15. (2008)

KERESEK perzsa és román szőnyeg szővéshez azonnalra munkásokat. Ért.: Str. Cerna Voda 3. (2082)

ANGLIÁBAN főzni tudó nők havi 5000 lej kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismer tetőt küld 10 lej válaszbélyegért dr. Bock-né, Oradea, Str. Rimanóczy 2. (2075)

BEJÁRÓNÓT keresek. Str. Fántáneli 41. Józsa. (2081)

TANULÓ kosztal és némi fizetéssel felvétetik. Str. Jorga 5. cukrászdába. (2074)

ANGOL-franciamunkára varróleányokat felvesz Mamner szalon, Str. Miron Costin 35. (2573)

EGY kufutótűt azonnalra felveszek. Elías Str. Masaryk 11. (2078)

MESZÁROS és hentes segéd, jó magaviseletű, azonnal állást kaphat. Teljes ellátás, fizetés megegyezik szerint. Érd.: Str. Traian 15. 2 ajtó d. u. 2-4. (2091)

KÜLFELÉK

MEGNYILT P. Unirii 10. (udvarban) „Merinotex” szövetáruháza. Valódi angol mintájú, tiszta gyapjú „Homespun” sport szövetek gyári áron kaphatók. (1904)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél, Str. Gh. Baritiu 28-a. (910)

SZAKSZERŰ gyermekocsi javításokat, festést, kárpitozást és mindenemű nikkelezést olcsó árak mellett a székely Premier Cluj, Str. Anton Pan 6. (T2521)

MENÜ étel szerint 18. vacsora étel szerint 12 lej. Kihordásra is. Este gratar és frissen sülték. Str. Memorandului 11. (2432)

STANA üdülőtelepen legolcsóbban az „Uj villában” nyaralhat legszebb fekvésű helyen. 2 személyre vagy hosszabb tartózkodás esetén árenda. Cím: „Villa Nouă Stana” Jud. Cluj. Telefon Cluj 12-18. (1995)

POLOSKÁT, melyt, svábbogarat, egeret, patkányt stb. garanciával irt „Polynae” laboratórium Paragáz osztálya. Str. Cons. Național 3. (Főpostánál) Telefon: 3475. (2036)

ANGLIÁBÓL jöttem, könnyű módszerrel angolt tanítok. Str. Dubalanilor 13. (2572)

ERNYŐK gyári árban, javítások, áthúzások olcsón Ernyőüzemben, Cal. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (2072)

TISZTÍVESELŐNŐ jelígre levél van a kiadóban. (2063)

A 70 éves Porsché-féle lakatosüzem (Str. I. Mianu 30.) nem szűnt meg hanem tanítványa, Teleky László mulakatos átvette és a városzerte ismert szaküzemmel javít Wertheimer-kasszákat és mindenféle lakatos munkát vállal. (2059)

ELVESZETT két darab römikő 2020 jelzésű. Megtalálójára adja át a Select Mozgó pénztáránál, ahol jutalomban részesül.

KIADÓ LAKÁS

HÁROM szobás, komfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Cal. Moșilor 54. (2535)

MŰHELYNEK, gyárnak, raktárnak, hivatalkának alkalmas helyiségek elkülönített telken kiadók. Értekezni Grün, Calea Traian 40. Iparáram bevezetve. (1438)

Öt irodahelyiség és egy nagy terem azonnalra kiadó a volt Munkás Otthonban, Str. Văli 7. szám alatt. (2513)

KIADÓ egy lakás, szoba, konyha mellék helyiségekkel. Cal. Maramuresului 12. sz. (1872)

KIADÓ egy szoba, konyha (esetleg 2 szoba) önálló napos lakás, külön előszoba stb.-vel főtér mellett. Str. Matei 5. Portánál. (1878)

LAKÓTÁRSNÓT belvárosi fürdőszobás lakásomba keresek. Str. Corches 8. háztulajdonosnő. (1955)

NEGYSZOBÁS elsőemeleti uccai lakás kiadó. Orvosnak, irodának kiválóan alkalmas. Str. Memorandului 9. (1989)

KÜLÖNÁLLÓ telken, 3 szoba, konyha, összkomfortos új villa kiadó. Str. Bis. Ortodoxe. Értekezni a gondnoknál. C. M. Foch 11. (2016)

LAKÁS, esetleg kerttel, istállósval vagy garázzsal fűtőház közelében kiadó. Str. Cernăuți 10. (2062)

OLCSÓN kiadó 2 szoba konyhás lakás. Str. Cicio Pop 20. sz. (2073)

AZONNAL kiadó féregmentes szoba, konyha, mellék helyiségekkel. Cal. Traian 61. (2087)

SZOBÁ, konyhás lakások, valamint üzem és raktárhelyiségek kiadók. Str. Anton Pan 6. Vágóhidér mellett. (2093)

LAKÁST KERES

KERESEK november elsejére háromszobás stb. mellék helyiségekkel komfortos lakást. Cím a kiadóban. (1961)

6-8 szobából álló földszinti lakást vagy külön telket keresek a belváros, vagy annak közelében. Lehet 2x2 szoba, konyha is. Csendes üzem részére. Cimeket „Állandó lakó” jelígre kérek. (2055)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A családi háromszög. A férj, a feleség és a szerető. Fősz.: Sacha Guitry, Raimu, a franciák nagy jellemű színésze és Jacqueline Delubac. A film előtt Paramount világhírű előadások kezdete: 5.20.

SELECT MOZGÓ: Szép az élet... Will Meisel zenés vígjátéka, gyönyörű táncmutatványokkal, fősz.: Rökk Marika.

ROYAL MOZGÓ: Ezek kérésére visszahoztuk az év legnagyobb filmjét: SUEZ. Fősz.: Tyrone Power, Loreita Youn és Annabella. 2 előjáték. Előadások mindennap 3.20-tól.

URANIA MOZGÓ: Általános közkinlátásra: Katia, a két démon. Dolgoruki Katalin és II-ik Miklós cár romantikus szerelmének története, fősz.: Danielle Darrieux, John Loder.

THALIA MOZGÓ: Atlantis. A szezon szenzációja. A legmonumentálisabb filmre mek. Mindkét rész egyszerre egy helyért. Előadások: 3, 6 és fél 10 órakor.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Antonio Adverso. Mind két rész egyszerre. Hervey Allen világhírű regénye nyomán. Főszerepben: Frederick March és Olivia de Havilland és 5000 szereplő. III. Hár adó. IV. A legújabb három dimenziós Audioscop. Szemjéveg a kasszában kaphat, ára 2 lej. A román-magyar talmi leírás díjtalan.

Újabb királysírt találtak Magyarországon

(BUDAPEST.) Visegrád alatt, a visegrádi országot mentén, Leányfalu és Tahy között, a 27.8 kilométerkönyél Péchy Henrik dr. szentendrei orvos egy minden valószínűség szerint Anjou-korból származó, megerősített kolostor vagy erőd falait találta meg.

A leletet Nagy Lajos dr. fővárosi muzeumi igazgatóval vizsgálta meg a re-melhetőleg nemsokára meg is kezdődhetnek az ásások. II. Károly, köznyelven Kis Károly király tetemét sejtik e helyen. II. Károly Durazzói Lajos fia volt. Mint árvát, Nagy Lajos királyunk nevelte fel, Dalmát- és Horrvátország hercegévé tette, 1385-ben egy elégedetlen csoport Székesfehérvárott magyar királyá koronázta. Azonban az idősebb Erzsébet királyné összeesküvést szőtt ellene. Vendégül Budára hívta és ott Forgách Balázs 1386 február 7-én leütötte. Az összeesküvők a súlyosan sebesült II. Károlyt Visegrádra vitték, ahol börtönében február 24-én megfojtották. Holtteste 30 napig temetetlenül hevert a börtönben és csak a pápa érlelyes parancsára helyezték ólom koporsóba és temették el — a régi feljegyzések szerint — a „Visegrád alatti kolostorba.”

Ennek a „Visegrád alatti” kolostornak romjait sejtjük a most felfedezett leletben.

A „hitetlenek és az ördög találománya”

(RÓMA.) Ibn Saud arab uralkodó Olaszországban nagyon népszerű férfias magatartásáért, amellyel az angolok közeli keleti uralmi politikájával érelyesen szembeszállott. Ibn Saud király nagy híve a haladásnak és országát igyekszik teljesen modern állammá tenni. Ez a törekvése sok nehézségbe ütközik a konzervatív mohamadánoknál.

Az olasz lapok ezzel kapcsolatban kedves történetet közölnek arról, hogy a leleményes uralkodó hogyan osztalta el a papok aggodalmait, akik elleneztek a telefon bevezetését az országba, mert az a „hitetlenek és az ördög találománya.” Ibn Saud nem az erőszak, hanem a meggyőzés fegyveréhez folyamodott és a papok érvelésére ellenérvekkel felelt. „Ha a telefon az ördög találománya — jelentette ki a bölcs uralkodó — akkor bizonyára nem is lehet rajta a Korán szent szavait közvetíteni.” Ekkor már megépítették az első telefonvonalat az ország fővárosába. Elküldött tehát egy papot a postahivatalba és meghagyta, hogy olvassa be ott a telefonba a Korán néhány szuráját, ő maga pedig a többi papokkal hallgatta a telefon felolvasást. Nemsokára felcsendült a pap hangja a telefonban s a papok egymásután meggyőződhetek róla, hogy a szent igék akadálytalanul fülükbe jutnak az „ördögtalálománya” segítségével. Kénytelenek voltak meghajolni a bölcs király érvelése előtt és azóta nem emelnek kifogásokat intézkedései ellen.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 8. Kedd.
Róm. kat.: Církék vt. Prot.: László.
Ort.: S. J. Mart. Emilian. Izr.: 23 Ab.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

CSALÁDI ENYELGÉS.

— Drága kis madárkám.
— Kikérem magamnak, én nem
vagyok a te madárkád.
— Ja, ha te a papagájt nem számitod
a madarak közé.

A „JÓ” GYERMEK.

— Látod Palika, karácsonykor
biciklit ígértem neked, ha jól fogsz
tanulni és te nem igyekeztél. Tulaj-
donképpen mit is csináltál ez évben?
— Biciklizni tanultam...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 5-én, szombaton reggeltől augusztus 12-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter, Motilor-ut; Somlea, Reg. Ferdinand-ut; Dr. Cseresznyés, Marechal Foch-ut.

— ORVOSI HIR. Dr. Vitályos rendeléseit újból megkezdte. Calea Regele Ferdinand 62.

— A MAI AMATŐR laboratóriuma a FOTOFILM ahol elsőrangú gyors és művészi kidolgozást olcsó árban kaphat.

Fotofilm
Calea Str. Regele Maria 6. Tel. 33-46

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: Változó, inkább borult égboltozat, légnyomás és hőmérséklet súlyedés, sok helyen esők.

— A MARASESTII CSATA ÉVFORDULÓJÁNAK EMLÉKEZETÉRE a helybeli görögkeleti és görögkatolikus templomokban háláadó istentiszteletet tartottak, amelyeken az egyházi, polgári és katonai hatóságok vezetői teljes számban vettek részt.

— Letartóztatták a lodzi rádióadó igazgatóját. Varsóból jelentik: Egész Lengyelországban nagy feltűnést keltett a lodzi rádióadó igazgatójának és pénztárnokának letartóztatása. Megállapították, hogy a két tisztviselő bünsen közreműködött egy nagyobb csekklopási ügyben. Ugyanekkor letartóztatták az ügy harmadik vádlottját is, a lodzi mezőgazdasági bank igazgatóját.

— A Kolozsvári Református Teológiai Fakultás ez uton hozza hallgatóinak tudomására a kolozsvári Előképző Parancsnokság július 21-éről keltezett 8943. számú körrendeletében foglalt rendelkezéseit. 1. Az 1937—39-es korosztály hallgatói az 1915, 1916 és 1917 években születettek) kötelesek a katonai előképzős gyakorlatokon 1940 április 1-ig résztvenni s az erről kiállítandó bizonyítványt az 1941-es korosztály sorozó bizottsága előtt (1940 március 1-én) bemutatni. 2. Azoknak az 1937 és 1938-as korosztályba tartozó teológiai hallgatóknak, akiknek ideiglenes felmentését megsemmisítette az 1939-es korosztály sorozó bizottsága, azért, mert nem jártak rendszeren a katonai előképzős gyakorlatokra, a honvédelmi minisztérium utólagosan, kivételképpen jóváhagyja felmentésüket, amennyiben igazolni tudják, hogy 1938 november 1-től 1939 április 1-ig rendszeresen jártak a gyakorlatokra s hogy ez idő alatt nem volt több hiányzásuk hatnál. E hallgatók kötelezetnek arra, hogy folytassák tovább katonai előképzős gyakorlatukat 1940 április 1-ig, mely idő alatt igazolt és igazolatlan mulasztásaik száma nem haladhatja meg a tizenkettőt. Kolozsvár, 1939. augusztus 2. A ref. teol. fakultás igazgatósága.

A braziliai dzsungel trójai háborúja

(LONDON.) A braziliai vadon közepében megismétlődött Szép Heléna klasszikus drámája. Egy leányért, mely egy ujság, a 'Diario de Sao Paulo' jelentése szerint „igazi lélegzetelállító szépség”, második trójai háborút vívott, amely nem tartott ugyan tíz esztendőig, de amely mégis áldozatokat követelt és amelybe végül a kormányzatnak is be kellett avatkoznia.

A romantikus cselekmény színhelye Para braziliai állam, amelynek fővárosa a Rio Para partján fekvő Belem, az ország negyedik legnagyobb városa. Belemtől száz kilométernyire az ország belső vadonában egy kis telepen élt a csodaszép Idalia Libeiro, spanyol kedvesével, aki megszöktette a leányt, a szülői házból. A tragédia akkor kezdődött, mikor Nossa, a cajapo indiánok főnöke, egy napon ellátogatott a telep-re és abban a pillanatban, amikor meg látta Idaliát, az örültség beleszeretett. Megpróbálta rábeszélni, hogy szökjék el vele a rengetegbe. Idalia azonban ellenállott minden ígéretnek.

A főnök végre is ahhoz az eszközhöz folyamodott, amelyet már Páris alkalmazzott az ókorban. Elrabolta Idalia Libeirt, aki azóta az őserdőkben él, a cajapo indiánok törzsénél. Idalia kedve a támadás idején életét vesztette.

Idalia jelenléte az indiánoknál állandó nyugtalanságot és ellenségeskedéseket szerzett. A törzs minden embere szelmes volt a főnök kunyhójában levő csodaszép leányba. És volt köztük egy fiatal indián, nemes inka-arccal, aki a

szépségistennő gyanánt tisztelt Idalia szemében a látszat szerint nem volt egészen közönyös. A helyzet egyre elviselhetetlenebbé vált és végül a törzs két táborra szakadt. Az egyik rész a főnökkel, Nossával tartott, aki Idaliát elrabolta, a másik a fiatal bronzszínű Páris köré sereglett, aki meg akarta magának szerezni a leányt.

Mind a két csoport egy-egy megerősített táborba vette magát és megkezdődött a braziliai dzsungelben a háború Szép Helénáért. Ujabb, meg újabb véres összeütközések, éjszakai viadatokra került a sor és mindkét félnek halottai voltak. Elkeseredett bátorsággal védelmezte Nossa a maga tulajdonát és fiatalabb riválisa újra, meg újra hősiessé merészséggel támadott. A döntő csata a fiatal indián győzelmével végződött, ki embereivel megrohanta Nossa főnök táborát. Sajátkezűleg ölte meg vetélytársát, kunyhóját felgyújtotta és a szép Idalia újra másnak a kincse lett s engedelmesen követte az érette vívott háború győztesét, sorsával nagyon megelégedetten.

De mi olyan évszázadban élünk, amikor még Brazília dzsungelében sem lehet büntetlenül asszonyt rabolni és megölni a vetélytársat. Egy katonai őrszár a fiatal indiánt, aki „szákmányával” Portonos-ban telepedett le, ahol megeshetett élte, elfogta, hogy Belemben a törvényszék előtt feleljen tetteiért. A Szép Helénáért addig remélhető leg nem fog kitörni új háború...

— DR. HAMBURG JÓZSEF szemész főorvos, szabadságáról hazatért és újból rendel. Cal. Reg. Ferdinand 34 sz. alatt.

— Kitüntetik a mintaszerű soffőröket Amerikában. Newyorkból jelentik: Newyorkban történt az alábbi eset. Idézve a rendőrségre hívták Arthur Noe gépkocsivezetőt. Az ilyen természetű idézések általában nem tudásosan biztatóak szoktak lenni a soffőrökre nézve. Noe azonban, mint kiderült, azért idézték meg, hogy kézbesítsenek neki egy kitüntetést azért, hogy negyvenévi sofőri működése után soha a legkisebb baleset sem történt. A rendőrfőnök ugyanakkor közölte vele, hogy a mintaszerűen működő soffőröket ugyanúgy fogják kitüntetni. Noe esetében a kitüntetés azonban nem bizonyult szerencsés előjelnek. Gépére ülve ugyanis esetleg a meglepetés örömtől idegizgalmat kapott, pillanatra elvesztette eszméletét és a vezető nélkül maradt gép összerohant egy teherautóval. Szerencsére csak a gépek rongálódott meg, de emberéletben nem esett kár, mert a teherautó vezetője az utolsó pillanatban ügyesen fékezett.

— Az Erdélyi Gazda új száma. Az Erdélyi Gazda új, augusztus havi száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Az új számban többek között Biró Péter, Szász Ferenc, Bikfalvi Ferenc, Bánai János, Gidófalvi István, dr. Sipos Gyula, Sziklai Béla, Nagy Miklós, Zagonny Anna, dr. Parádi Kálmán és mások írtak szakszerű közleményeket, amelyek a mezőgazdasági termelők szakszerű utbaigazításokkal ellátják.

— A zsidói országos vásár. Augusztus 3-án és 4-én tartották meg Zsibón az országos kirakó és állatvásárt. Zsibón, mint más erdélyi városokban és községekben, az állatállományt szájsz. és körömfájási járvány pusztította. A járvány megszűnése után ez volt az első vásár, amelyen óriási felhajtás mellett az árak nyomottak voltak. Felhajtásra került összesen 5465 darab, amelyekből elkelt 971 és pedig 346 szarvasmarha, 475 sertés, 9 ló és 141 juh és kecske. Az árak így oszlottak meg: elsőosztályú hizott 19—20 lej kilónként, másodosztályú 16—17 lej, elsőosztályú hizott sertés 23—24 lej, mangalica 22—24 lej élősúlyban, jármos ökör 18—20 ezer lej páronként, seimenthalai tejelő tehén darabonként 10—12 ezer lej. A vásáron sok szép tenyészállat is került bemutatásra.

„Így ismerkedtem meg a feleségemmel”

(BÉCS.) Egy bécsi lélektani intézet — mint az Angriff írja — körkérdest intézett több ezer házaspárhoz:

— Hogyan ismerték meg élet társukat?

Sok ezer felelet érkezett és most az intézet közli a beérkezett adatokat.

A bécsi házaspárok közül a legtöbb — saját bevallása szerint — régi jó barátságban volt egymással, amikor házasságot kötött. A megkérdezettek közül 37 ifjúkora óta jó barátságban élt a játszótér, az iskola, vagy az egyetem volt az első találkozásuk színhelye.

14 százaléka a házaspároknak ismeretségátársas életnek köszönheti. Valamelyik közös barátjuk hozta létre az ismeretséget. Legfőképpen családi ünnepeken ismerkedtek meg, mert még mindig kedvelt bécsi társasjáték ilyen alkalommal házasságokat létrehozni.

Számbelileg ezután azok következnek, akik a közös munkahely által kerültek össze. A megkérdezett bécsi házaspárok közel 13 százaléka dolgozott mint kolléga és kollégáné ugyanabban az irodában, vagy üzemben, azonban ritka eset ezek között, hogy a főnök a titkárnőjét vette volna el.

A sport is közrejátszott a házastársak találkozásában. Tíz százalékukat a különböző sportágak, a tenisz, uszás hozta össze. 9 százalékuk vasuti, strand, vagy olyan ismeretség, amely a felek szabadságideje alatt valamely szállodában kötődött. Csak 8 százaléka köszönheti egymás ismeretségét a tánchelyeknek, sőt ez a szám is csak úgy jön létre, ha a koncert és színházi ismeretségeket is ideszámítjuk.

Ezután következik 7 százalékkal azoknak a száma, akiket a közös szenvedés hozott össze, valamely kórházban, szanatóriumban, vagy üdülőhelyen. Végül csupán a házastársak 2.5 százaléka írta a körkérésre azt a feleletet, hogy ismeretségük előre nem látott véletlennek köszönhető. Ezek között volt olyan eset, ahol ez a véletlen egy záporosó, egy megszökött kiskutya, rossz telefonkapcsolás, vagy leejtett kesztyű képében jelentkezett.

— A ROMÁN-MAGYAR TÁRGYALÁSOK. Bukarestből jelenti a Rador: Színájában a román-magyar kereskedelmi, illetve gazdasági tárgyalások a rendes mederben haladnak. Valószínű, hogy a tárgyalások rövidesen megegyezéssel is végződnek. A felsőtisztai tutajó rendezése ügyében ugyancsak a két ország között a megbeszélések folyamatban vannak és valószínűleg itt is rövidesen megfelelő megoldást találnak.

— Az állomásfőnök hirtelen halála. Temesvárról jelentik: Tegnap a temesmegyei Sessia községben lakásán holtan lelték meg Nicolae Munerán 32 éves állomásfőnököt. A mörcöldi csendőrség kiszállott a helyszínre és a velük levő hatósági orvos megállapította, hogy a halált szívzselhűdés okozta. Az állomásfőnök hirtelen halála nagy részvétet váltott ki. Eltemetésére megadták az engedélyt.

— Jégeső pusztított Aradmegyében. Aradról jelentik: A városhoz közel lévő több községben hatalmas jégeső dult, amely a termés nagy részét elpusztította. Különösen a szőlőtermés szenvedett nagy kárt.

— Merénylet Mexikóban. Bolivar Sierrá ezredes ellen tegnap merényletet követtek el. Az ezredes állapota súlyos. Politikai körökben kijelentették, hogy a merényletnek nincs politikai jellege, hanem személy természetű. Az ügyben folyik a nyomozás.

— Hatalmas tűz Havannában. Havannából jelentik: A kínai negyedben hatalmas tűz pusztított. Számos épület, köztük egy papír és egy dohánygyár leégett. A kár 2 millió peso.

— Rekordot állított fel az American Clipper. Londonból jelentik: Az American Clipper vizirepülőgép utasaival elszállva az Atlanti óceán felett, új rekordot állított fel, amennyiben Newyorkból 24 óra alatt repült el Southampomba. A Botwood—Foynes közötti távolságot pedig 11 óra 30 perc alatt tette meg.

Botránkos erőszak-ügy a Chintaului-úton

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megdőbbsen-tő bűncselekmény tartja izgalomba a Chintaului-ut lakosait. Redian Isif ott lakó 32 éves munkás férfi tegnap délután itt állapotban érkezve haza, feleségének távollétében erkölcsstelen merényletet követett el S. M. 9 éves fogadott leánya ellen. A magáról sulyosan megfélemedezett részeg férfi megbotránkoztató tettét a kisleány jajgatására felriadt szomszédok fedezték fel, akik percek alatt hatalmas tömegbe csődülve össze a ház előtt, meg akarták Radiant lincselni. Nagy nehezen a helyszínre kiérkezett rendőrök kimentették a szorongatott helyzetbe került bűnözőt és előállították a IV-ik kerületi rendőrségre, ahol megindították a vizsgálatot. A szerencsétlen sorsu leánykát beszállították a klinikára.

Súlyos természeti revol-veres összetűzés az apahidai szövetkezelnél

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az apahidai csendőrség jelentést tett a kolozsvári ügyészségnek, hogy tegnap délután az apahidai szövetkezetben Hosszu Vasile és Muresan Vasile között valami ügyből kifolyólag heves szóváltás támadt. Ennek során Hosszu előrántotta revolverét és abból két golyólevést adott le. Az egyik golyó Muresan hátába fúródott akit súlyos állapotban hoztak be a kolozsvári klinikára. Az ügyben az apahidai csendőrség folytatja a nyomozást.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk az alábbi adományokat: H. M-től Mészáros nevű tüdőbeteg részére 50, szintén H. M-től Orosz Péter részére 50 lej.

— FÜRDÉS KÖZBEN BELEFULT A SZAMOSBA. A kolozsvári ügyészség ma jelentést kapott, hogy tegnap délután Russu Ioan Valea községbeli lakos Alsószuknál a Szamosban fürdött, ahol az ár elkapta és minthogy megmenteni nem tudták, a folyóba fulladt. Holttestét egy órával később partra vetette a víz. Mivel a csendőrségi megállapítás szerint véletlen szerencsétlenségről van szó, eltemetése a hatóságok megadták az engedélyt.

— LEGUJABB SPORTRÉK. A második nemzeti légi akrobatikai verseny Constantában Teodorescu légügyi miniszter jelenlétében folyt le és különösen Bazu Cantacuzino és Puffy Popescu kapitány légi mutatványait fogadta nagy tetszéssel a megjelent közönség. — A Timpul jelentése szerint az F. R. F. A. szövetségi bizottság holnap ülésén nagyjelentőségű reformhatározatokat fognak hozni. — Ujabb eredmények: Kisenev: Macabi-Traian (Tighina) 2:1 (1:0). Medgyes: Spárta-S. G. Segesvár 10:0 (6:1). Brassó: ACFR-Astra 5:1 (2:1). AC-Volna-Locomotiv 2:1 (1:1). Gura Ocniței: AS Distribuția-Concordia 2:1 (1:1).

— MAGA ALÁ TEMETTE A FAL A SZERENCSETLEN MUNKÁST. Bukarestből jelenti a Rador: A fővárosban levő Grozavesti üzemekben sulyos szerencsétlenség történt. Tudor Radu munkás ásási munkákat végzett, amikor egy fal leomlott és maga alá temette. A szerencsétlenséget csak félóra múlva fedezték fel, amikor is válságos állapotban húzták ki a földréteg alól és kórházba vitték, ahol rövidesen belehalt sérüléseibe. A szerencsétlenség ügyében megindult a szigorú vizsgálat.

— HATALMAS JÉGESŐ PUSZTÍTOTT BUZAUMEGYÉBEN. Bukarestből jelenti a Rador: Buzaumegyében több helyen, de különösen Dealul Mare vidékén nagy jégeső pusztított. A tojás nagyságu jég többszáz hektárnyi területen teljesen tönkretverte a szőlőtermést.

— ÁRADÁSOK SVÁJCBAN. Bernből jelentik: A hatalmas esőzések Svájc területén áradásokat és ezzel kapcsolatban igen nagy károkat okoztak.

Kinos verekedési botrány a Traian-uccában

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Nem mindennapi verekedés játszódott le a déli órákban a Traian-ut 15. szám alatti kétemeletes bérházban. H. Károly kereskedő valami ügyből kifolyólag itt állapotban érkezve haza, összeszólalkozott üzleti társával, N. János fiatal emberrel, aki fél év óta nála lakik. A veszekedés hevében állítólag a társa olyan szerencsétlenül ütötte H. Károlyt valami tárggyal fejbe, illetve arcon, hogy az vértől elborítva rohant le elsőemeleti lakásáról az udvarra, miközben torkaszakadtából segítségért

kiáltott. A verekedés színhelyére óriási embertömeg sereglett össze, úgy az udvarról, mint az uccáról, olyannyira, hogy a forgalmat valóságosan megakadályozták. Az emberek, illetve a házbeliek közben a verekedés okára vonatkozólag különböző kombinációkról sugdolóztak.

Végül megérkeztek a helyszínre Checiches és Fabian rendőrőrmesterek és a véres botrány szereplőit gépkocsikon előállították a rendőrségre, ahol az ügyeletes rendőrkapitány folytatta le a vizsgálatot.

Halálra gázolta a tehergépkocsi a pásztorfiút

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Halálos ki-menetelű gázolás történt eddig még ki nem derített körülmények között vasárnap a reggeli órákban a Kolozsvár és Torda közötti országúton. Egy nagy sebességgel haladó teherrautó, amelynek rendszámát még tisztázni kell, nekirohant az ugynevezett három fogadó közelében egy tehénvontató falusi szekérnek, amelyet egy tízenhárom éves fiúcska vezetett. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a se-

kérbe fogott tehén rövidesen elpusztult, de a baleset következtében kapott súlyos sebek következtében meghalt maga a szekéren haladó 15—16 év körüli falusi fiú is. A halálos gázolásról értesítették a hatóságokat és a közeli Tur község csendőrsége bevezette a vizsgálatot úgy a gázoló autó vezetőjének és rendszámának, mint az áldozat személyazonosságának megállapítása végett.

Cvetkovics miniszterelnök nyilatkozott egy magyar újságirónak a magyar-jugoszláv kérdésről és a horvát-szerb tárgyalásokról

Mit ír a francia sajtó a Moszkvában megkezdődő vezérkari tárgyalásokról?

(BELGRÁD.) Cvetkovics miniszterelnök Blédben nyilatkozott egy magyar újságirónak, akinek kérdésére, hogy milyen véleménnyel van a jugoszláviai magyarság magatartásáról, ezt felelte: Ha a jugoszláviai magyarság jóllális magatartást tanúsít, minden rendben lesz. A magunk részéről mi is toleránsok leszünk. Az újságíró szóval tette, hogy a szabadkai magyar olvasókör tagjai az intézmény újbóli megnyitásának engedélyezését kéri. Cvetkovics így válaszolt: A jugoszláv magyarság iránti jóakarattal szellemében igyekszünk ezt a kérdést is elintéztetni. A belpolitikai helyzetéről a miniszterelnök kijelentette, hogy a horvát kérdés itt az első és legfontosabb kérdés. Ez köti le most a kormány idejét és őszig aligha lesz alkalma egyéb fontos kérdéssel foglalkozni.

MEGINGOTT KARMASIN ÁLLÁSA

(POZSONY.) Mint ismeretes, Ferdinand Meisnerrel, a Grenzboten című lap szerkesztőjéről, Karmasin szlovákiai német államtitkár legbizalmasabb munkatársáról kiderült, hogy kémszolgálatokat végzett Anglia számára. Ez most Karmasin állását meglehetősen megingatta. Karmasin egyébként sem volt népszerű. Ha mégsem akarna lemondani, úgy a pozsonyi németiség Berlinhez fordul megfelelő közbenjárásért. Karmasin utódjául a németek Grünberg Károly pozsonyi gyárost szeretnék, aki régi pozsonyi család sarja és a németek, szlovákok és magyarok előtt egyaránt köztiszteletnek örvendő.

A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOK

(PÁRIS.) Az Excelsior részleteket közöl a Moszkvában megkezdődő francia-angol-orosz katonai tárgyalások tárgyalási anyagáról. Három kérdést állít előtérbe:

1. A szovjet esetleges támadásnál milyen támogatást nyújt Lengyelországnak és a többi, Angliával szövetséges államoknak, az Anglia és Franciaország részéről a Balti-államoknak nyújtott szavatosság ellenszolgáltatásul.

2. A háromhatalom légi haderejének

együttműködése.

3. A három nagyhatalom tengeri haderejének együttműködése.

FONTOS TANÁCSKOZÁSOK TOKIÓBAN

(TOKIÓ.) Rador.) Tegnap este Itagaki hadügyminiszter és Hiranuma báró miniszterelnök többórás fontos megbeszélést folytattak, amelyeknek nagy jelentőséget tulajdonítanak. Beavatottak szerint az európai helyzetről volt főképpen szó. A Koyomiori című lap idevonatkozóan azt a hírt közli, hogy Itagaki közölte a miniszterelnökkel a hadsereg vezetőinek, illetve a vezérkarnak az álláspontját az időszerű európai kérdésekben.

Megerősítésre szoruló hírek azt állítják, hogy a megbeszéléseken főleg Japán és a tengelyhatalmak között megkötendő katonai szövetségekről volt szó. Itagaki ezzel kapcsolatban sürgette, hogy az idevonatkozó közelebbi miniszteri tanácskozásokon hallgassák meg a hadsereg vezetőinek véleményét is.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(MADRID.) A rögtönítélő bíróság által hozott hatvan halálos ítélet szereplői között hír szerint több asszony is szerepel.

(PAKS.) Klein Antal képviselő ünneplésére sokezeres tömeg gyűlt itt egybe, akik előtt a képviselő nagy beszédet tartott, mint a magyarsághoz hű svábság képviselője. Szembefordult az egykével, amely az élet és a pángermánizmussal, amely a lélek veszélyeztetésére törekszik. Hangsúlyozta, hogy Magyarországon mindig a legnagyobb szeretetben volt része a németeknek és azok, akik a magyar-német jó viszonyt meg akarják zavarni, sulyosan hibáznak. Élesen kikelt azok ellen, a tömegeket félre vezetni akaró izgatók ellen, akik külföldi támogatással folytatnak propagandát. Kiemelte, hogy a hivatalos német kormány az ilyen törekvésektől teljesen távol áll, mert Berlin a legjobb viszonyt akarja Németország és Magyarország között.

(POZSONY.) Sano, a Hlinka gárdisták vezére jelenlétében tegnap történt meg 15 ezer Hlinka gárdistának ünnepélyes eskütétele.

(VARSÓ.) Beck külügyminiszter és Rydz Smigly marsall Krakóból jövet visszaérkeztek.

(VIGO.) A spanyol hatóságok lefoglaltak egymillió mázsa gabonát, amelyet a szegény sorsu lakosság között fognak kiosztani.

(LONDON.) Az angol hadügyminiszter magánjelleggel Párisba utazott. Hivatalos helyen hangsúlyozták, hogy a hadügyminiszter semmiféle tárgyalást nem fog Párisban folytatni.

(SANGHAI.) A Reuter jelentése szerint az engedmenyes területek lakosságának élelmiszer elleátása mind sulyosabb nehézségekbe ütközik. Ugyancsak Sanghaiból jelentik, hogy a Gyöngy-folyón ismét megengedték a külföldi zászlók alatt haladó gőzösök közlekedését.

Receőri krónika

Dragomir Marcu Moșilor-ut 135. sz. alatt lakó férfi bejelentette a rendőrkészletnek, hogy tegnap délután a család távollétében ismeretlen tolvaj átkulcsos behatolt lakásába, ahonnan körülbelül 18 ezer lej értékű ruhaneműt és egyéb holmit vitt el. Ugyancsak a tegnap délután folyamán Pop Stefan Radulescu ucca 32 sz. alatti tisztviselő lakásán is „látogatást” tett egy hivatalan „vendég”, ahonnan rengeteg holmit lopott el. Az azonnal bevezetett nyomozás során a rendőrség embereinek sikerült elfogni a tettest Weinhardt Sándor Din Dos ucca 23 szám alatt lakó lezúzótt 42 éves iparos személyében akit letartóztattak. Az ügy érdekessége, hogy Weinhardt csak 2 napja szabadult ki a kolozsvári börtönből. Az elzúzótt iparos ugyanis — mint annak idején részletesen megírtuk — itt állapotban életveszélyesen megszurta zsebkéssel Varga Margit vadházastársát, akit beszállítottak a klinikára. Állapota itt annyi ra sulyosra fordult, hogy a megsebesített kezét állítólag amputálni kell. Weinhardt kihallgatásának befejezése után újból átadják az ügyészségnek.

Mára virradólag a rendőrség bünygyi osztályának detektívjei letartóztatták Albert István Fabricilor ucca 22 szám alatt lakó fiatalembert, akit a nyomozás adatai alapján sorozatos lopásokkal gyanúsítanak. Kihallgatása folyamatban van.

Pop Gheorghe szilágymegyei 48 éves beteg férfi, aki csak néhány nappal ezelőtt jött ki a kórházból, tegnap este a Páris uccában, lakása felé vándorolva, hirtelen rosszul lett és eszméletlenül esett össze az uttesten. A kiszállított mentők a szerencsétlen sorsu férfit bevitték a rendőrségre, ahol ideiglenesen gondozás alá vették, mert a klinikán történetesen nem volt hely.

— REPÜLŐNAP BALCICBAN. Balciban tegnap nagy repülőmiting volt, amelyen az ugynevezett „vörös rajnak”, Geroni, Max Manolescu és Busila repülőknél vakmerő mutatványai rendkívüli tetszést arattak. Utána a fürdőzők fürdőruhában szállottak fel a levegőbe. Az Arpa társaság hat gépen vitt nagyobb csoportot a fővárosból Balciba és szállította este vissza őket.

— VAKMERŐ LEÁNYRABLÁS BRASSÓBAN. Brassó egyik kevésbé forgalmas uccáján az éjszaka két eddig még ismeretlen fiatalember megtámadott egy, az uccán haladó párt. A leányt elrabolva gépkocsin magukkal vitték, 24 éves fiatalember kísérelt meg, hogy veszélyes állapotban került kórházba. A vakmerő leányrablás ügyében folyik az erélyes nyomozás.

— NAGY TŰZ SLANICUL MOLDO VEIN. Bukarestből jelenti a Rador: Slanicul Moldovei községben hatalmas tűz dult. A Furnica deszkakaraktár, a Papacostea deszkakaraktár és három ház elpusztult. A kár csak részben térül meg. A tüzet állítólag gyújtogatás okozta és azzal a Papacostea-üzemek néhány alkalmazottját gyanúsítják.

— A MOODY-TESTVÉREK 343 ÓRÁT TÖLTÖTTEK A LEVEGŐBEN. Newyorkból jelentik: A Moody-testvérek hétfőn hajnali 4 óra 46 perckor a rendkívül kedvezőtlenre fordult időjárás miatt repülőgéppükkel leszállottak, miután 343 óra 46 percet töltöttek megszakítás nélkül a levegőben.

Kolozsvár arcuata

kezd lassan-lassan nagyvárosias formákat ölteni. Amikor ezt örömmel állapítjuk meg, szándékosan mellőzzük a hangzatosabb jelzőket kincses Kolozsvár megjelölésére, mert attól, hogy „fővárosi”, vagy „világvárosi” jellegű legyen, meg elég messze van.

Ncs, igen — mondhatná valaki — nincsenek felhőkarcolói és nem telik monumentális középületekre, muzeumokra, villanyosra és mindarra a tengeri szépre és jóra, ami a fővárosok jellegzetessége és így nem is csoda, ha vidéki hely marad.

Ez valóban igaz, de legyen szabad megemlíteni, hogy vannak Európának olyan fővárosai is, ahol nincsenek felhőkarcolók és ahol villanyos csak a külső részekben közlekedik, mint például Londonban, már pedig ennek a legnagyobb fővárosnak fő-jellegét senikinek sem jutna eszébe letagadni. Igen, mert van benne valami, ami hamisítatlanul és igazán nagyszabásúvá teszi. Ez pedig az, hogy ott nincsenek folytonossági hiányok abban a szinte kínos rendben, ami legfőbb alkotó eleme a nagyvonalu ságnak.

Ott az autóbuszok tisztaságát, ujszerűségét, külső és belső felépítettségét csak az irigy kifogásolhatja a nem nagyon hozzáértők előtt, nem beszélve az alkalmazottak világvárosiasan udvarias modoráról.

Ott nincsenek főutak, de melléksíktörök sem, ahol félélékig bosszankodhatik a járókelő azon, hogy a legkisebb esőre sáros lábhelivel megy haza, mert vannak házak, amelyek előtt egyszerűen nincsen aszfalt.

Ott nincsenek járdanélküli, állandóan italgözös korcsmakkal és malmokkal szegélyezett gidres-gödörös valamik, amelyeket uccáknak is lehet különösen érzékenyedett és a világ folyásával kibékült állapotban nevezni és nincsenek főleg olyan ehhez hasonló izék, amelyek a város lüktető artériáját egy állandóan fejlődő kertvárosrésszel kötnék össze, ha az ember nem borzadna tőlük annyira és nem kerülné el kinosan bejárásukat.

Ott nincsenek a város belsejében folyópartok, ahol beduin barnára sült kölykek szaladgálnak pucéran, vagy áll dogálnak halászhoroggal a kezükben, míg a szeméttől sziszó vízben „felöltött démonok” és majdnem meztelen „roméok” szórakoztatják az arrátévedteket. Teljesen szalonképtelen viselkedéssükkel és nem csak fésületlen, de egyenesen fürdetlen beszédekkel.

Nincsenek nagyon is formális lépcső uccák, amelyeken szabadon ömlik le a személté a maga visszataszító illatával a gyönyörű nyári napsütésben.

Ott nem árulják a város egyik leg szebb szállójától alig 50—100 lépésnyire a szerelmet és főleg nem olyanok, akikhez képest például Marseille hírhedt matrőzkorcsmáinak szórakoztató hölgyei Aphrodite méltó papnői lehetnének.

Ott nem kell idegesen körülnéznie annak a szerencsés polgárnak, aki tegyük fel a mostaniakhoz hasonló, szép nyári esteiken egy parkba megy, mert azokon a sétatereken nincsenek meg nem világított részek, ami a közérkölcök szempontjából is igen üdvös és dícsérendő szokás, illetve intézkedés. Nem beszélve arról, hogy ott még annyira is telik, hogy a leülteket nem zavarják minden kisebb-nagyobb időközben holmi „üléspénzekért.”

Ott nem öntözik szurokkal az ugynevezett parkosított uccákat csak azért, hogy fellendítsék a parkett tisztításához alkalmas gyármányok iparát, de bizonyára nem is szitkozódna a belső tisztaságra kényes háziasszonyok sem azért, hogy detektívregényekbe illő bűnjelkeket hagy maga után a padlón, vagy a perzsaszőnyegek az, aki kénytelen áthaladni a szurokővön.

Ott nem tikkad és olvad meg az aszfalt nyaranta, mert nem közvetlen a zápor után, de rendszeren előtte öntözik az uccákat.

Ott...

De különben minek is a folytatás? Amit elmondottunk, annak nem akart éle lenni senki felé, mert hiszen

Körséta a vurstliban...

Futójegyzetek a fejjadászról, a cirkusz csillagáról és a mopszlifejú-csecsemőről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A sporttelep agyát, aztán behunyják szemüket. A háta mögött vidám élet folyik. Rezesbanda recseg, hinta lendül az égnek, trombitaszó harsog, kikiáltók üvöltnek majom makog, puskák döbbennek, üres pléhdobozok konganak, édeskés olaj és vaniliaszag terjeng a levegőben, kin torna nyikorog, vörös fényben villódzó automata berreg, sip sikolt, 'szócsó bömböl és a jó nép boldogan hullámszik, játszik, mosolyog, nevet.

Mindezt pedig röviden, jó magyaros kifejezéssel vurstlinak nevezik.

Egy félóra — boldogság

A szemleuton lévő ujszgrónak ilyenkor csak egy feladata lehet: elvegyülni a közönség közé, hanyagul zsebredugni a kezét, de nyitva tartani a szemet és fület. Az ujságíró bemonadásokra vádász. Rövid, humoros megjegyzések ezek, amelyek pontosan visszatükrözik a kolozsvári polgár lelkiállagát, annak a polgárnak telkét, aki esténként maga köré gyűjti feleségét, hozzátartozóit, gyermekeit és végigvándorol a félvárosra, hogy jelen lehessen és mint hátulgombozós kis gyermek egy pillanatra elfeledve minden bajt, kikapcsolódjon, szórakozzon, egyszóval, ha rövid pillanatokra is, de egy icipicit jól érezze magát, boldog legyen.

Rövid séta után meg lehet állapítani, hogy a cirkusz, a hinta és az ugynevezett élettani muzeum körül tolong a legnagyobb tömeg. Az ujságíró megáll a hintánál.

Rendkívüli élmény

— Tessék, tessék! — ordít a kikiáltó. Három lejért repülni fog és része lesz egy rendkívüli élményben. Csak három lej, tessék, tessék. Valóságos népvándorlás indul meg fel az emelvényre és rövid idő múlva már foglalt minden szék. Csengetés, a villanykörte hímálozni kezdenek, a körhinta megindul. Repülnek a színes női szoknyák, a szerpentin, felharsan a zenekar és szédítő iramban már fejünk felett kergetik egymást a párok, férfi a nőt, szék a széket. Csak az a fiatal férfi nem hajlandó hintára szállni, aki komor szemekkel nézi nem messze tőlem a nagy parádét.

— Gyere menjünk mi is — noszogatja társa.

— Nem megyek.

— Miért?

— Mert a multkor felültem és ritka élményben volt részem. Viszontláttam a vacsorámat.

A fejjadász

A céllövő sátrak előtt kitör minden keménygalléros családapából Nimród, a nagy vadász. Mindenre elszánt arcával szorítják pofacsontjukhoz a fegyver

agyát, aztán behunyják szemüket. A fegyver eldörren és a szemben levő pléh-oroszlán, — a csodálkozástól bizonyára — hanyattesik.

— Így löttem én le Galiciában egy muszka tábornokot. Záli, megyünk — mondja a találat büszke végrehajtója, majd kézen fogja szájtató gyermekeit és elvonul.

De — egyiknek sikerül, a másiknak nem.

— Lőjjél te is oroszlánt Lajos! — biztat egy kéknnyakkendő fiút karjába kapkodó fiatal leány.

— Nem merek — válaszol a férfi elmerengve. A multkor löttem egyet és igen sokba került. Keresztüllöttem a mutátványos fület...

A cirkusz csillaga

A cirkusz tavaly kozmetikai műtéten esett át: megszépült. A deszkák újra vannak festve, az alkalmazottak új ruhában pompáznak, a zenekar egyenruhát kapott és több szám kitűnő, világvárosi. A közönség nagy tömegben csődül a bejárat előtt. Fényesre kefélt, csillogószerű ponnilovon ül a cirkusz csillaga: a majom.

— Istenem — mondja egy idősebb ur mellette álló terebélyes élettársának — mintha csak az anyósomat látnám.

Fent, az emeletmagasságu emelvényen eközben kivonulnak az artisták, a kövér bohóc és a hölgy, aki a lábát használja a kezei helyett. Ő egyébként a cirkusz egyik szenzációja. Lábaival olyan kecsesen forgat egy égő csóvával teletűzdelt rudat, hogy a jámbor néző hátán végigfut a hideg. Irigylenni mégsem lehet. Mesterségét annyira megszokhatta, hogy bizonyára kézállást csinál, amikor meg akarja ölelni az urát.

A parádénak hamarosan vége van, a kikiáltó biztatja a nézőket: Tessék, tessék, itt láthatók remek számok, mutátványok és igen szép állatsereglet.

— Nem megyek — mormogja egy hang a másik hangnak. — Csak rád kell nézzek és az már — kész állatsereglet...

A mopszlifejú gyermek

Másik főlényvanyosság az élettani muzeum. Enyhén szólva, borzalmas mindaz, amit itt csekély néhány lejért lehet látni. Eltorzult testű és fejű, még alig kifejlett magzatok sorakoznak hatalmas üvegedényekben. Van itt minden: özszenőtt ikrek, disznó-, mopszlifejúgyerek és a különféle bőrbetegségeket feltűntető viasz-ábrák. Két kétvágással átszurt szív, alkoholista szíve és kioperált vakbelek.

Az egyik sarokban vízfejű gyermek. Kezében persely.

— En vagyok Orbán Gyula, 20 éves, Nagybányán születtem. Kérek egy lejt. Pénzdarab hull a perselybe és a gyermek, mint egy rossz álom nagyfejű fantomja, eltűnik.

Tessék beszállani

Még sok látnivaló volna. A bűvész-sátor, a fánkós sátor, még egy hinta, a különféle játékok és egyebek. De az idő letelt. Az ujságíró zsebredugja jegyzetét és ballag — hazafelé. A vurstli utána küldi üzenetét. Szótölcser bömböl:

— Uraim! csak három lej egy forgás. Tessék beszállani...

Önagysága és a falevél

A kozmetika titkos és misztikus eszközei között hadd kapjon szerepet e kis esemény folytán egy új, aránylag könnyen beszerezhető és drágának sem mondható könnyű különlegesség: a falevél. Nem a hulló, Zerkovits szabadalom — dehogya: a friss, úde, a fáról leszakítható... na igen, önagysága reggel érkezett, kiszállott a taxiból egy olyan tudokérlekegykisrongy-egykisegyszerűrongy — nyári toalettnben, elfoglalta a fürdőhotelben a szobáját, átöltözött, bement az Igazgatóság című intézménybe, ahol félórát kifogásolta az eddig látottakat, visszament szobájába, átöltözött, lement a strandra, mely már kezdett népesedni, átöltözött, aztán shortban, kezében a fürdőköpennyel, a másik kezében cigarettával, a harmadikban — nem az nem volt — szóval, félkézzel eltakarta az arcát, mint ahogy egy szégyellős fiatal hölgyhöz ebben a „costume”-ben illene is, körülnézett, majd nyílegyenesen nekivágott az erdőnek. Ott az első fánál letépett egy jobb sorsra érdemes falevelet, azzal letakarta az orrát, leszorította a napvédő szemüveggel, aztán bement a fürdőkabinba, ahol átöltözött napozáshoz, kijött és végigfeküdt egy padon az izzó kánikulai napfényben s ott feküdt délig letakart orral. További programjáról az átöltözések mellőzésével csak annyit, hogy délután ugyanígy feküdt naplementig. Hogy kinek az arcszínét irigyelte meg, nem tudom, egy azonban bizonyos. Este a sátron tul, ahol már nincs világítás, véletlenül találkozottam önagyságával. Illetve: nem találkoztam. Önagysága egyszerűen szembejött velem úgy 50—60 méter távolságra. Szent-ségesegbecsületszavamra mondom, teljesen sötét volt — de azért megismertem. Valami gavallér-forma árnyék is volt mellette, de azt nem lehetett kivenni. Őt, a hölgyet ellenben egész biztosan.

Az orráról. Az orráról, amely a feketére sült arcából, mint egy izzó, fehér folt világított messzire. Az orráról, melyet a napozás alatt egy falevéllal védett meg fehérenek, mert a lesült orrot nem hordják a divatlapú hölgyek.

Az íróasztali lámpám nem ég. Önagysága itt ül előttem az alkonyi homályban és nem sejtí, hogy az írógép csendes kattogása róla muzsikál. Azt kérde, miért nem gyújtok villany, mit vakoskodom ebben a félsötétben?

Befelé csendesen röhögök. En ugyanis egész tjrhetően látok. A hölgy orra világít. Csak ő nem tudja — ezt sem.

Nem lát az orráig...

(F. B.)

Tartson lépést a korral...

**RUHÁIT FESSESSE ÉS TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ
CZINK-GYÁRBAN**

tudjuk, hogy az Isten is hét nap alatt teremtetette a világot, illetve hét hosszú-hosszu korszak alatt, amint azt ma már magyarázzák.

Mi csak egy kicsit siettetni igyekeztünk a tempót, hiszen elvégre ma már

Stockholmiban reggelizhetünk, Prágában ebédelhetünk és Ankarában vacsorázhatunk nem egy „korszak”, de valóban egy fél nap, azaz tizenkét óra alatt.

Málnásy Tivadar.

— A „rágalom iskolája.” A Law Journal, az angol jogászszövetség hivatalos lapja azt javasolja, alapisanak az angol ujságírók számára „rágalom-iskolát”, amelyben a súlyos felelősség terhe alatt görnyedő szerkesztők megismernék a rendkívül szigorú angol sajtótörvény részleteit és bírói gyakorlatát. A cikk kifejti, hogy a rágalmazásról szóló törvény alapos ismerete nélkül nagyon nehezen menekülhet a szerkesztő a sajtótörvény felelősségével járó súlyos következtatástól és hogy esetleg még alci-mek, illusztrációk vagy törvénytörési tudósítások közlése is büntetőjogi felelősséggel, vagy magánjogi kártérítéssel kötelezettséggel járhat.

E. A. RODRY

SZEMBEN

A HALÁLLAL

(27.)

Yale remek hangulatban volt. Szüntelenül fecsegett és nevetgált, mint egy iskolásgyerek: — Az álarcot vedd le öregem. Még azt hihetné valaki, hogy betörök vagyunk. — Hangosan felnevetett. — Greenek vége van. Láttál már szétpukkant hólyagot? Tegnap még hatalmas bandavezér és ma... Ha nem csalódom, egy taxi fordult be a sarkon. Halló... Csak erre. — Levette sapkáját és integetni kezdett. — Ez a hülye nem akar észrevenni bennünket... Halló... Végre.

Fék csikordult és egy rozoga bérautó állt meg mellettünk. Yale átkarolta a derekamat. — Már megint leitted ma gad öreg fiu?... Alig tudsz a lábadon állni. — Intett a sofförnek. — Segítsen beemelnj a barátomat. Egy kicsit előzött szegény. Mindennap leissza magát, pedig többszörös családapa... Ez a fiucska legkisebb gyermeke.

A sofför szemtelenül vihogott és betuszkolt az autóbá. Ugy bánt velem mint egy csomaggal.

— Mire való ez a komédia? — kérdeztem, mikor az autó elindult.

Yale elkomorlyodott. — A győzelmi mámor néha szokatlanul nyilatkozik meg nálam. A nagy összecsapás megtörtént, kétvállra fektettem Greent... Mégis nyugtalan vagyok... Reggel két feladat vár rám és csak akkor nyugszom meg teljesen, ha elintézem azokat.

— Milyen feladatról beszélsz?

— Először is Johnnyt szeretném biztonságba helyezni, másodsor az okmányokat.

— Miért nem szolgáltatod be az okmányokat az ügyészségre?

— Mert legalább két napra van szüksegem, míg a különféle iratokat áttanulmányozom. Csak azután döntök, hogy hová kerüljenek az okmányok... Miután néhány tekintélyesebb ember is belekeveredett Green üzemeibe, óvatosnak kell lennem... De hagyjuk most ezt a kérdést... A mai este az elért eredményeken kívül egy fontos tanulsággal szolgált: Green nélkül az egész banda tehetetlen.

— Miből következtetted ezt?

— A tényekből. Aligha menekülhetünk volna el; ha ő irányíthatja az üldözést. Gyerekjáték lett volna elfogni bennünket... De azt hiszem, megérkezünk.

Az autó lassított és kis idő múlva megállt. Yale kiemelte Johnnyt a kocsiból, engem is kisegített. Csodálkozva néztem körül. Ismeretlen uccán találtam magam. Mire magamhoz tértem meglepetésemből, az autó már elindult.

— Mit jelenten ez? — kérdeztem.

— Nevezd elővigyázatosságnak — válaszolta. — Ne felejtse el, hogy kis barátunkat a hatóságok is keresik... Nem lehetetlen, hogy Green végső elkeseredésében értesít a rendőrséget, hogy a fiu jelenleg nálunk van.

— Tréfálsz?

— Sőt, nagyon is komolyan beszélek... Greenről minden kitalál... Az eltaposott kigyó utolsó harapásra készen áll...

— Fantazmagóriák — mondtam bosszusan. — Green azt sem tudhatja biztosan, hogy mi történik be az ügyvéd házába... Nem ismerhetett fel bennünket az álarca alatt... A nevedet is csak találmra mondta...

— Ezt magad sem hiszed — vágott közbe Yale nevetve — az első pillanatban felismert bennünket. Legalább is engem... A bizonyítás természetesen egészen más lapra tartozik... Aligha hinné el neki valaki, hogy mi ketten betörést követünk el. Greennek most már csak egy lehetősége van...

— És az?

— Békéért könyörög és elfogadja a feltételeimet.

(Folytatása következik.)

Teljesen eltűnt Madridból a baloldali sajtó

(MADRID.) A spanyol főváros mai napisajtója lényegesen különbözik a polgárháború előtti napisajtótól, amelynek jellegzetes vonása volt, hogy abban két egymással homlokegyenest ellenkező világnézet állott szemben.

A polgárháború előtt Madridban hét nagy reggeli lap, hét jelentős esti lap és nagyszámú jelentéktelen kisebb újság jelent meg. A reggeli lapok közül a legfontosabb volt a „El Socialista”, a hivatalos szocialista lap, a Garcia Prieto organuma, kerekén 80.000 példányszámmal; a baloldali demokrata lap „La Libertad”, amelynek főszerkesztője Juan March, az ismert pénzember volt (példányszám 83.000); az „El Liberal” hasonlóképpen baloldali demokrata organum, amely kimondottan munkáslap (példányszám 70.000); az „ABC” Spanyolország legnagyobb lapja volt, gazdagon illusztrálva, monarchista konzervatív irányzatú hírlap volt példányszáma 280.000. „Ahora”, ugyanakkor illusztrált polgári középpárti lap, amely a köztársaságiak jobboldali szárnyához állott közel, példányszáma 125 ezer; végül az „El Debate”, a nagyleltőségű katolikus napilap, amelyet az „Editorial Catholica” adott ki öt más katolikus napilappal együtt. Az „El Debate”-nak 125.000 példányszáma volt és az „Accion Popular”-nak, Gil Robles mozgalmának politikáját képviselte. Ez a lap tartotta fenn Spanyolország egyetlen újságíró-iskoláját.

A legjelentősebb madridi esti lapok voltak: a kommunisták szöcsöve, a „Mundo Obrero”; az anarhoszindikalisták organuma, a „C. N. T.”, amelynek Largo Caballero volt a vezetője; a baloldali demokrata beállítottságú és rendkívül olvasott „Heraldo de Madrid”; a baloldali köztársasági lap, a „La Voz”; a konzervatív nacionalista „Las Informaciones” és a „La Nacion”; a monarchista „La Epoca”; a karlisták lapja, a „A. Siglo Futuro”; valamint a katolikus „Ya”.

Madridban, ahová ma ismét áttevődött a spanyol sajtó súlypontja, ma mindössze öt nagy napilap jelenik meg és pedig három reggeli és két esti lap. A baloldali sajtó teljesen eltűnt. A reggeli lapok: az „Aniba”, a falanxisták hivatalos organuma; az „ABC”, amely megtartotta régi szerkesztőségét, vala-

mint a „Ya”, amelynek iránya nem, csak vezetősége változott. A régi estilapok közül csak a konzervatív és fasiszta szellemű lap, a „Las Informaciones” maradt fenn, amelyhez hozzájött még egy új esti lap, címe „Madrid”. Ennek az öt napilapnak főszerkesztőit a kormány nevezi ki. Kettő közülük régi, tapasztalt újságíró, két másik a falange politikai bizottságának tagja.

Mindezeknek a lapoknak közös és szomorú rovata van. A személyi hírek között nemcsak halálozási híreket találunk a háborús áldozatokról, hanem számos felhívást kereső hirdetést eltűnt hozzátartozók után. Szomorú adatok ezek a rémuralom napjairól.

Olvashatunk például ilyen hirdetést: „Oscar Gamez 1936 november 25-én a madridi Porlier börtönből elszállították és valószínűleg a Torryon és Alcala közötti országúton meggyilkolták. Mindenkit, aki a gorsáról, vagy sírhelyéről közelebbi tud kérünk... stb.”, vagy: „Az Ur Jézus nevében kérünk mindenkit, aki esetleg közelebbi hírt tud Manuel Lopez Acedo kémikusról, lakik Madrid Puerto Cerrada 11., közölje azt velünk. 1936 október 31-én tartóztatta le a cseka, azóta nem adott magáról életjelet.” Vagy egy halálozási hírt, amely így hangzik: „Főtisztelendő pater Angelino Rodriguez, az escoriali ágostonrendiek tartományfőnöke az escoriali egyetem XII. Alfonz királyi kollégiumának igazgatóját, aki 1936 november 28-ig volt a Modell börtönbe bezárva, ezen a napon 86 szerzetessel együtt Istennek és hazájának ellenségei meggyilkolták.”

Más hírek egész családokra vonatkoznak, mint például a következő: „Don Felipe Roverat, a katolikus tisztviselő szervezet vezetőjét 1936 október 4-én meggyilkolták. Négy fiát, Felipet, Enricuet, Ignaciot és Hilariot december 3-án gyilkolták meg.”

És se szeri, se száma a hasonló hirdetéseknek, amelyekhez nagy számmal csatlakoznak azok is, amelyekben egyesület és szövetségek közlik, hogy kivégzett tagjaik lelkiüdvéért ünnepélyes gyászmisét mondatnak. Az A. B. C. legutóbbi egyik száma egyedül 160 ilyen kis hírt közölt, amelyek mindegyike egy vagy több meggyilkolt elhunytáról számolt be.

Magyar feltaláló gyártja az angol szélmalomszárnyú repülőgépeket

(LONDON.) Az Evening Standard szerint a brit hadügyminisztérium két éves szerződést kötött Asbóth Oszkárval, a híres magyar feltalálóval, aki több általa szerkesztett „helikopter” (szélmalomszárnyú) repülőgépet tervezett Anglia számára. Az Asbóth-féle kisebb gépek pilótával és gépfegyverrel ellátva négy perc 40 másodperc alatt háromezer méter, husz és fél perc alatt nyolcezeröt száz méter magasságra emelkednek függőleges irányban; vízszintes sebességük óránként 330, működési sugaruk pedig 2000 kilométer. A nagyobb készülékek 1200 lóerős motorokkal vannak felszerelve és 50 katonát vihetnek magukkal. Óránkénti sebességük 375 kilométer.

Az Asbóth-gépek főelőnyei: hihetetlen gyorsasággal emelkednek teljesen függőlegesen a magasba s mozdulatlanul lebeghetnek egy helyben.

Asbóth Oszkár már az 1900-as évek elején foglalkozott a repüléssel és repülőmotorok szerkesztésével. Első kísérleteit magyarországi vidékeken folytatta le. Amikor 1910-ben a Nemzetközi Repülőversenyt rendezték Budapesten, Asbóth is ide jött. A Fehér-uti hangártelepen dolgozott, amelyet a repülőverseny után a magyar pilótáknak en-

gedtek át. A háború alatt Bécsben a hadi aero-technika műhely motoroszállványak vezetője volt. A békekötés után vasszorgalommal dolgozott újabb találmányain, amelyek mind a repülésre vonatkoztak. Magyarországon ekkor már mint nagytudású légügyi szakértőt ismerték és amikor az óceánrepülő Endresz gépe, a „Justice for Hungary” Rómában lezuhant, az ő véleményét is kikérték a baleset okairól. Néhány hónappal később Asbóth a Népliget mögötti „Kisrákoson”, a volt lovasági gyakorlóterén próbálta ki legújabb találmányát, amely nagy feltűnést keltett. A lapokban annak idején hosszabb nyilatkozatot is tett erről az újszerű, orsóalakú repülőgépről, amely a „helikopter”, vagyis szélmalomszárnyú magasbalendítő eljárást alkalmazta. A gép az egyik próbarepülésnél felbukott; ez a baleset két munkás halálát okozta. A feltaláló bíróság elé került, első fokán Asbóth ekkor elkedvetlenedett. Az is fájta neki, hogy ámbár gépét illetékes helyen bemutatta, a magyar állam nem szerezte meg a szabadalmat. Ekkor került ki Angliába, ahol azóta is szívesen dolgozott élete „rögeszméjén.”

— Élvezetes operáció. A betegnek nem kell többé félnie az operációtól, félelem nélkül mehetnek a műtőbe. Ezt a főúri nyugalmat egyszerű pornak, a skopochloralose-nak köszönhetik, melytől a páciens hipnotikus álomba merül. Lehet parancsolni neki, orvos kezében ez a szer csodát művel. A dadogók folyékonyan beszélnek, idegösszecsapások náta fűznek a tübe, iszásokosok utálják a szeszt, kleptomániások a tolvajt. Az operációtól minden beteg huzódik, kibúvót keres, halogat. Műtőasztal, kés, fájdalom nem csábító szerek. A félelem megnehezíti a sebész munkáját. A megnyugtató oltás a bőr alá teljesen kikapsolja az akaratot, szép lesz az élet. Ezt álmoság követi, a műtőben teljes alvás. Az altatószer tört része elégséges a tökéletes tudatlansághoz. Skopochloralose nélkül az altató nagy részét az öntudat kikapcsolására használják, a maradék szolgál a bőr és szövetek érzéstelenítésére. Operáció után lassu az éledés, fokozatosan javul a beteg és ez a csodálatos kényelmi állapot 3—4 napig tart. Mire öntudatra ébred a beteg, elmúlt minden rossz.

— Autóbuszüzem folyékony gázzal. Németországban tulsok folyékony gázzal állítottak elő, nem számoltak a teherkocsik és autók elszaporodásával. A készülékek felhasználásáról a határokon belül hivatalosan gondoskodnak. A birodalom területén szeptember 1. után a legalább 16 személy befogadására alkalmas autóbuszok kizárólag folyékony gázzal tarthatók üzemben. Magas fűtőértéke egyenlővé teszi a benzollal, igen könnyen gázosítható, nem okoz olajvékonyodást. Ára annyira kedvező, hogy az átalakításhoz szükséges beruházásokat igen rövid idő alatt behozza. A legalább 20.000 lakosságu városokban sűrű tankhálózatot építenek ki, egyébként, ha tíz kilométeres körzetben nincs kut, a rendelet az ott közlekedő autókra nem vonatkozik.

— Jó tanács. Egy clevelandi jótékonyági ünnepélyen — mint az mindenütt szokásban van — fiatal leányok és asszonyok serénykedtek az egyes sátrakban és kedves erőszakoskodással próbálták árukat a közönségnek eladni. Az egyik sátorban az eláruló csak egy borítékot kínált mindenkinek. A borítékon kívül ennyi állott: „Kitűnő tanácsot adok, amelynek kivétel nélkül mindenki hasznát veheti. Alki tanácsomat követi, lerakta meggazdagodásának alapkövét.” Az érdekes felirat sokakat kíváncsítva tett és egy fél dollárért megvettek egy-egy borítékot. Amikor aztán felbontották, a következő nyomtatott sorokat olvashatták: Soha ne vásárolj meg semmit, mielőtt alaposan meg nem vizsgáltad. Ha ezt a tanácsot már előbb követted volna, nem fizetsz egy fél dollár egy borítékért, holott ezért az összegért legalább százszor ennyit kaphattál volna.

— Az ember élete. Az egyik nizzai tudományos kongresszuson, amely főleg az emberi életjelenségekkel foglalkozott, megállapították, hogy egy hetven évet élt ember átlag harminchárom esztendő alatt élte az életéből, tizenhárom esztendő beszédrel tölti el s hat esztendőt az evés foglalja le. Ugyanígy tizenhét teljes hónap megy rá a tisztálkodási műveletekre, mosdásra, fürdésre.

— Sokszáz éves piperekészlet. Delfi környékén folytatott ásások során a klasszikus görög ókorból származó sok ezer éves piperekészletet találtak, amelynek művészi díszítésű agyagedényein és dobozain világosan láthatók a régi hellén divathölgyek által használt kendőszerek.

— Olasz pénzek alumíniumból. Rómából jelentik: Az olasz pénzügyminiszter elhatározta, hogy az öt, tíz, husz és ötven centisimi nikkelpénzeket alumíniumból vert érmékkel pótolja. Mivel Olaszország rendkívül szegény nikkellel, ezzel szemben évi 50—50.000 tonnára rug az alumíniumtermelés, az alumínium pedig legalább annyira időálló fém, mint a nikkel és annak valamennyi ötvözet, az olasz aprópénz ezen túl alumíniumból készül majd. Nagy előnye az új pénznek, hogy nagyobb tömeg sem — nyomja az ember zsebét.